Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 182 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Rugpjūčio-Aug. 11, 1949 ★ ★ ★ Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

Krislai

**Šanghajus Tuštinamas.
Naudingam Darbui Dirbti.
Piknikai.
Sekmadienį Vokietijoj.
Rašo R. MIZARA**

Šanghajus, sakoma, turi apie 6,000,000 gyventojų. Šiandien šį miestą Čiang Kai-šeko bombonešiai, gauti iš Amerikos, blokaduoja. Čiangui, žinoma, padeda Amerika.

Taigi Šanghajuje nemažai žmonių yra be darbo. Bedarbių ten buvo per metų metus; buvo ten tūkstančiai ir tūkstančiai visokių dykaduonių, visokių "svieto praeivų," visokių gemblerių ir parazitų, mitusių kitų darbu.

Dabar visiems tiems, kurie visuomenei naudingo darbo nedirba, atėjo sunkios dienos.

Liaudies vyriausybė reikalauja, kad jie stotų darban. O jeigu jo nėra didmiestyj, tai tegu važiuoja iš jo, tegu dirba farmose bei kituose miestuose.

Neužilgo, liaudies vyriausybės potvarkiu, iš Šanghajaus išsikels apie vienas milijonas žmonių.

★ ★ ★

Liaudiškų valdžių gerumas glūdi tame, kad jos **reikalauja, idant kiekvienas žmogus dirbtų visuomeniniai naudingą darbą.** Jos nepakenčia parazitinio elemento.

Dėl to visokie veltėdžiai nekenčia liaudiškų vyriausybių — socialistinės santvarkos.

Kinija, viena iš tų kraštų, kur per šimtmečius viešpatavo žmonės, atsiskyrę nuo visuomeninio darbo, — parazitai.

Jiems, be abejojimo, sunku priprasti prie naujos santvarkos.

Kai kur.—komercinė spauda skelbia, — išlaisvintoje Kinijos dalyje, buvusieji parazitai organizuoja prieš vyriausybę, prieš naują santvarką, ginkluotus būrius.

Šitiems būriams, šitiems parazitiniams "judėjimams" mūsų valstybės sekretorius nori teikti ginklų...

★ ★ ★

Na, o tuo pačiu kartu Cantone tupinčioji Čiang kai-šekininkų valdžia jau plasnoja savo pakirptus, nusususius sparnus, ruošdamosi "skristi" į Formozą.

Lėktuvas paskui lėktuvą pirmiausiai gabena valdininkų turtus, suvogtus iš Kinijos liaudies.

Tie valdininkai pamiršta vieną mažmožį: **neužilgo jiems teks kur nors skristi ir iš Formozos, nes ir ten užsidegs žemė po niekšų kojomis.**

(Norį išsamesnių apie Kiniją žinių gauti, teįsigija D. M. Šolomsko brošiūrą **"Kinija Žengia į Laisvę,"** kurią išleido dienraštis Laisvė.)

★ ★ ★

Rugpiūčio 14 dieną piknikai:

Hartford, Conn., įvyks didžiulis mūsų spaudos naudai piknikas. Apylinkių žmonės kviečiami dalyvauti.

Worcesteryj įvyks menininkų mokyklos naudai piknikas, kuris taipgi reikalingas visuomenės paramos.

Linden, N. J., čia pat prie Niūjorko, įvyks Laisvės naudai piknikas. Niūjorkiečiai, aišku, čia privalo būti!

★ ★ ★

New York Times korespondentas iš Frankforto rašo: Amerikos ir Didžiosios Britanijos pareigūnai labai džiaugiasi tuo, kad vokiečiams komunistams nevyksta atitraukti žmones nuo social-demokratų ir krikščionių - demokratų partijų.

Dabar Vokietijoje vyksta rinkiminė kampanija — rinkimai bus rugpiūčio 14 dieną.

Amerikos pareigūnai, pa-

(Tąsa 5-tam pusl.)

VALDŽIA PRIPAŽĮSTA 12 NUOŠIMČIŲ BEDARBIŲ VIENUOLIKOJE MIESTŲ

Žada Karinių Darbų Tom Vietom

Washington. — Valdžia paskelbė 11 miestų, kur yra 12 ar daugiau nuošimčių bedarbių; žada duoti karinių darbų užsakymus fabrikams tose vietose, kur daugiausia bedarbių.

Valdžia pripažįsta, jog bedarbių skaičius kritiškai pakilo ypač sekamuose miestuose:

New Bedford, Worcester ir Lawrence, Mass.; Waterbury ir Bridgeport, Conn.; Providence, R. I.; Utica- Rome, N. Y.; Scranton - Wilkes Barre, Pa.; Muskegon, Mich.; Knoxville, Tenn., ir Cumberland, Md.

Tą pačią dieną prekybos departmentas pranešė, jog korporacijos birželio mėnesį šiemet pasidalino 825 milionais dolerių grynų pelnų, tai yra 13 nuošimčių daugiau, negu pernai tą patį mėnesį.

Kaip darbai nusmuko, matome iš poros šių pavyzdžių:

Bridgeporte valdžia surado 19,500 bedarbių, tai yra, tris kartus tiek, kaip pernai vasarą; Waterburyje 12,200 bedarbių, tai penkis sykius daugiau, negu 1948 metų vasarą.

Kongresmanai Tyrinėja Karinių Vadų Ryšius Su Didžiųjų B-36 Bombanešių Kompanija

Washington. — Kongresmanų karinių tarnybų komitetas tyrinėja įtarimus, kad "apsigynimo" sekretorius Louis Johnsonas ir oro jėgų sekretorius gen. Stuart Symington asmeniškai padėjo Vultee lėktuvų kompanijai gauti didžiausių B-36 bombanešių užsakymus iš valdžios.

Louis Johnsonas pirmiau buvo tos kompanijos direktorius.

Vienas dokumentas kongresmanų komitetui tvirtina, kad gen. Symington atostogavo ir svečiavosi pas Vultee lėktuvų kompanijos viršininką Floydą Odlumą.

1948 metų pradžioje buvo atmestas B-36 bombanešių užsakymas. Velionis apsigynimo sekretorius James Forrestal tada sakė, jog tie bombanešiai netikę.

Dabar antradienį Robertas A. Lovett'as, buvęs karinio sekretoriaus padėjėjas, tvirtino kongresmanų komitetui, kad tie bombanešiai esą "naudingiausi" karui prieš rusus, ypač Berlyno srityje. Lovett'as yra Wall Stryto bankininkas.

Šnipų Plepalai Neamerikiniam Komitetui

Washington. — Neamerikinės Kongresmanų Veiklos Komitetas su pasigėrėjimu klausėsi dviejų šnipukų, kaip "svietkų" prieš komunistus ir Sovietus.

Joseph Zack - Kornfeder plepėjo, kad jis iki 1934 metų veikęs kaip Sovietų agentas, ir nušnekėjo, būk Komunistų Internacionalas tuomet skyręs $25,000, kad daugiau komunistų įtraukt į Jungtinę Mainierių Uniją. Zack pasakojo, būk ir dabartinis Hawajų laivakrovių streikas vedamas pagal Stalino planą.

Kitas šnipukas, Charles Copeland, CIO Elektrininkų Unijos 601-jo skyriaus delegatas, gąsdino Neamerikinį Komitetą, kad tame skyriuje Pittsburghe esą 200 iki 300 komunistų ir daugelis darbininkų klauso jų.

Šveicarų Valdininkas— Vakarų Šnipas

Bern, Šveicarija. — Areštuotas vyriausio pašto viršininkas Emil Steiner, kaip šnipas vienos vakarinės valstybės (Anglijos ar Amerikos). Jis prisipažino išdavinėjęs tai valstybei karinius ir fabrikinius Šveicarijos sekretus, jos telegramų slaptraščius ir t.t.

Monarchistai Nusmerkė dar 23 Graikų Demokratus

Athenai, Graikija. — Karinis Graikijos monarchistų teismas nusmerkė mirt dar 23 demokratinius graikus; apšaukė juos "komunistais ir žmogžudžiais."

Renegatas Įkalintas 2 Metam už Kreivą "Ištikimybės" Priesaiką

New Orleans, La. — Renegatas Robertas E. Himmaugh tapo nuteistas 2 metus kalėti už tai, kad po priesaika melavo. Norėdamas valdinio darbo, Himmaugh pabėgo iš Komunistų Partijos, gyrėsi žinąs daug komunistinių "slaptybių" ir būsiąs naudingas valdžiai kaip šnipas.

Be kitko, jis po "ištikimybės" priesaika pasigyrė, būk Ispanijoj kariavęs, kaip amerikiečių Abrahamo Lincolno brigados narys, prieš Franko, nacius ir italų fašistus.

Valdžia atrado, jog Himmaugh niekuomet nebuvo Ispanijoj. Todėl jis bus kalėjime.

ORAS.— Vis dar karšta.

Vėliausios Žinios

Athenai, Graikija. — Jungtinės Valstijos atsiuntė Graikijos monarcho - fašistų valdžiai 49 bombanešius-smigikus; sako, jie ypač tiks kovai prieš demokratus-partizanus kalnuose.

Tirana, Albanija.— Albanų valdžia praneša, kad Graikijos fašistų armija įsiveržė į Albaniją. Siautėja mūšiai 30 mylių ilgio frontu tarp albanų kariuomenės ir įsiveržėlių.

Washington. — Trumaniški demokratai, vadovaujant kongresmanui Lesinskiui, reikalauja nustatyt 75 centus kaipo būtiną algą darbo valandai vieton dabartinių 40 centų.

Republikonai ir pietiniai demokratai priešinasi tokiam algos pakėlimui. Lesinskis, tačiau, tvirtino, kad daugumas kongresmanų balsuos už 75 centus valandai.

Sydney, Australija. — Pranešama, kad angliakasiai tokiu daugumu balsų, kaip 2 prieš 1, nutarė grįžti darban. Jie streikavo 7 savaites.

"Socialistų" valdžios atsiųsta kariuomenė laužė streiką.

Honolulu. — Hawajų valdžia perėmė didžiąsias prieplaukas į savo rankas, kad sulaužytų CIO laivakrovių streiką, kuris tęsiasi jau 103 dienas. Valdžia giriasi, kad gavus 300 streiklaužių.

Washington.— Amerikos ambasadorius Leighton Stuart, parlėkęs iš Kinijos, slaptai tarėsi su prez. Trumanu, kaip toliau padėti Kinijos tautininkams kariauti prieš kinų komunistus-liaudininkus.

Bloomington, Ind. — Nugriuvus ir eksplodavus autobusui, žuvo bent 15 žmonių.

Damaskas, Syrija. — Areštuota 11 syrų jaunuolių už tai, kad jie mėtė bombas į žydų bažnyčias. Bombos užmušė 12 žydų ir sužeidė 18.

Nors Kaltinamas Komunistas Serga, bet Teisėjas Atsisako Pertraukti Teismą

New York. — Federalis apskrities teisėjas Haroldas Medina atmetė komunistų advokatų prašymą pertraukti vienai dienai teismą todėl, kad sunkiai širdies liga serga Henry Winston'as, vienas kaltinamųjų komunistų vadų. Teisėjas sustabdė tardymus tik nuo 11:30 iki 2:30 val. antradienį, iki paaiškės Winstono sveikatos stovis.

Teisėjas neleido pašaukti privatų gydytoją, bet nusiuntė Winstoną pas kalėjimo paskirtą daktarą Samuelį J. Hallą. Šis daktaras atrado, kad Winstono širdis "praleidžia vieną kitą tvaktelėjimą", bet jo pulsas, girdi, esąs "normalus."

Teisėjas Medina yra įkalinęs Winstoną iki bylos pabaigai, esą, už "teismo paniekinimą." Winstonas tik teisman atvedamas iš kalėjimo.

Pradėjo liudyti Robertas Thompsonas, New Yorko valstijos Komunistų Partijos sekretorius, vienas kaltinamųjų vadų. Jis dėstė, kaip dirbdamas miškuose ir lentpjūvėse vakarinėse valstijose ir dalyvaudamas streikuose, priėjo išvados, jog tiktai socialistinė santvarka galės užtikrinti darbininkams teisybę ir žmonišką būklę.

Thompsonas taip pasižymėjo kare prieš japonus, kad buvo apdovanotas aukštu karinės garbės ženklu—Atžymėtinos Tarnybos Kryžium.

Teroristai Metė Bombą į Žydų Bažnyčią; Užmušė 6

Damaskas, Syrija.— Syriečiai teroristai metė bombą į žydų bažnyčią. 6 ar 7 asmenys tapo užmušti ir 27 sužeisti.

Taip teroristai protestavo dėl to, kad Jungtinių Tautų Taikymo Komisija Šveicarijoje veda derybas dėl taikos tarp Syrijos ir Izraelio valstybės.

Iron City, Ga.— Šio miestelio majoras C. L. Drake su savo bendrais vaiko maskuotus kukluksus šalin, net šaudydami.

Tokio, Japonija. — Gen. MacArthur pritaria Pacifiko kraštų sąjungai prieš komunizmą.

Elektrinė Sovietų Mašina Javam Suvalyti

Maskva. — Sovietų Sąjunga vartoja pirmąją pasaulyje elektrinę mašiną javams nuo laukų suimti ir sykiu iškulti, grūdus apvalyti ir į maišus supilti.

Šią elektrinę mašiną-kombainą pastatė profesorius Michail Kusygin, inžinierius Viktoras Kostenko bendrai su kitais sovietiniais - technikais.

Albanija. — Albanai nukovė bei suėmė šimtus įsiveržusių Graikijos fašistų.

Roma. — Klerikalas Italijos premjeras de Gasperi tikisi draugiškai susitarti su Jugoslavijos valdovu Tito.

SENATORIAI TYRINĖJA VALDININKŲ "LOSKAS" TŪLIEMS BIZNIAMS

Įtaria Woodsą ir Gen. Vaughaną

Washington. — Karinis prezidento Trumano padėjėjas, generolas Harry H. Vaughan pernai išgavo valdžios leidimą savo draugam pirkti medžių ir kitų statybos medžiagų už $75,000 pataisyti arklių lenktynių stadiumą Tanforane, arti San Francisco. O tokios medžiagos tada turėjo būti naudojamos gyvenamiems namams, ir buvo uždrausta jas vartoti nereikalingiems dalykas.

Tatai liudijo tyrinėjančiai Senato komisijai Tighe E. Woods, valdinis gyvenamųjų namų "parūpintojas."

Woods prisipažino, jog jis pats užgyrė tas medžiagas arklių lenktynių įrengimams, nepaisant, jog tada, 1948 metų sausyje, trūko medžiagų gyvenamiems namams statyti bei taisyti.

Woods taipgi prisipažino senatoriams, kad jis per Jameso V. Hunto pastangas gavo vietą kaipo valdinis gyvenamųjų namų direktorius.

Hunt darbavosi, kad gauti karinius valdžios užsakymus tūlom kompanijom už 5 nuošimčių atlyginimą jam.

Biznierius Paul D. Grindle iš Massachusetts liudijo Senato komisijai, kad jis iš anksto užmokėjo $1,000 Huntui, kuris žadėjo gauti Grindle'ui pelningus karinius užsakymus iš valdžios.

Senatorių komisija trečiadienį vėl pašaukė Woodsą liudyti apie jo ir generolo Vaughano "gešeftą" su Tanforan arklių lenktynių aikštės savininkais.

Sovietų Gamyba Smarkiai Pakilo

Maskva. — Per 6 pirmuosius šių metų mėnesius sovietinė pramonė pagamino 41 nuošimtį daugiau dirbinių, negu per pirmąjį 1940 pusmetį, kaip pranešė TASS, oficialė Sovietų žinių agentūra.

Mašinų statyba taip pakilo, kad jau šiemet, tur būt, įvykdys pokarinį penkmečio planą, kuris baigsis su 1950 metų pabaiga.

Šis planas reikalauja 48 nuošimčiais aukščiau pakelti fabrikų ir kasyklų gamyba, negu 1940 pirmkariniais metais.

Amerikonai Kraunasi Dinamitą Berlyne

Berlin. — Amerikonai prisikrovė dar 12,000 dėžių dinamito savo valdomoje Berlyno dalyj arti sovietinės miesto srities.

"Jei tas dinamitas sprogtų, tai padarytų didžia nelaimę, o sprogti jis gali todėl, kad jankiai kareiviai atsiveda vokietes mergas arti dinamito sandėlių ir geria ir rūko su jomis," kaip rašo sovietinė spauda.

Dar 1,000 Anglų Atsiųsta į Hong Kongą

Hong Kong. — Anglija atsiuntė dar 1,000 savo kareivių su būriais tankų į anglų koloniją Hong Kongą, pietinės Kinijos kamputyje, arti Kantono didmiesčio.

Graikijos Fašistai Sakosi Atmušą Partizanus

Athenai, Graikija. — Monarcho - fašistai skelbia, kad atmušę kelias graikų partizanų atakas Grammos kalnuose; giriasi užėmę kai kurias partizanų pozicijas.

(30,000 fašistų pradėjo naują ofensyvą, žadėdami nušluot partizanus; dabar gi džiaugiasi, jei kur "atmuša" atakas iš partizanų pusės.)

Jankiai Manevruoja Graikijos Vandenyse

Athenai, Graikija. — 30 karinių Amerikos laivų daro pratimus Graikijos vandenyse. Tuos manevrus stebi aukštieji graikų monarcho - fašistų karininkai. Tarp kitko, daroma pratimai iškelti jankių jūreivius krantan.

Quincy, Mass.— 5,000 Bethlehem kompanijos laivastatyklos darbininkų pertraukė darbą 45 minutėms, reikalaudami pakelt algą.

Anglai bija, kad kinų komunistai neįsiveržtų į Hong Kongą.

Kinų Liaudininkai Artėja prie Lančovo ir Kantono Didmiesčių

Kanton, Kinija. — Amerikiniai korespondentai praneša, jog kinų Liaudies Armija grumiasi artyn Lančovo, svarbiausio miesto šiaurvakariniame, mahometoniškame Kinijos kampe.

Kiti liaudininkų - komunistų pulkai gręsia tautininkams Kančove, linkui Kantono uostamiesčio, kaip sakė radijo pranešimas trečiadienį.

Kai tik pirm tų žinių, Čiang Kai-šeko tautininkai gyrėsi, būk apsupę 11,000 komunistų Kantono fronte.

Paryžius. — Jau trečią dieną streikuoja Francijos miegamųjų ir valgomųjų vagonų tarnautojai; reikalauja daugiau algos.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vakarinėje Vokietijoje Rinkimai

Ateinantį sekmadienį, rugpjūčio 14 dieną įvyks rinkimai amerikiečių, anglų ir francūzų okupacijos zonose Vokietijoje. Kitaip ta Vokietijos dalis yra vadinama **Vakarine** Vokietija. Komercinėje spaudoje skaitome daug pranašysčių apie tuos rinkimus. Vėliausia yra, kad socialdemokratai laimėsią daugumą, kad krikščionys demokratai būsią antroje vietoje, o komunistai visiškai "susmuksią." Gal anglų ir francūzų zonose jie dar surinksią dešimt procentų balsų, bet amerikiečių zonoje užteksią septynių procentų.

Kas kalba apie laisvus rinkimus, žinoma, nieko neišmano apie padėtį toje Vokietijos dalyje. Kur gi nuėjo milijonai ir milijonai Amerikos dolerių, sukištų Vakarinėn Vokietijon? Ką visą laiką veikė okupacinis aparatas, šimtai ir tūkstančiai tarnautojų ir karių? Visa ta milžiniška gyvoji ir negyvoji jėga veikė ton linkmėn, kad sustiprinti kapitalo galybę, kad sustiprinti tas partijas, kurios tarnauja kapitalui. O tokiomis partijomis kaip tik ir yra socialdemokratai ir krikščionys demokratai. Viskas buvo daroma, kad pakenkti darbininkų judėjimui, kad neleisti plėstis darbininkų partijos įtakai masėse.

Tokiose sąlygose, aišku, kalbėti apie demokratiškus, laisvus rinkimus yra nesąmonė. Dar bus labai gerai, jeigu Jungtinė Socialistų Partija, kuri yra suorganizuota iš komunistų ir kairiųjų socialistų, laimės Vakarinėje Vokietijoje dešimtą dalį balsų. Tai bus labai geras įrodymas, kad nepaisant spaudimo iš kapitalo ir okupacinių jėgų pusės, didelė dalis ir Vakarinės Vokietijos darbininkų pasimokė iš praeities ir nebepasitikti monais, pažadais ir apgavystėmis. Jie jau ieško išeities naujuose keliuose. Jie jau priėjo išvados, kad tik darbininkų partijos programa rodo jiems teisingą kelią į šviesesnę ateitį.

Paveikslas iš Tokyo

Rugpjūčio 9 dieną New York Times įdėjo įdomų paveikslą iš Japonijos sostinės Tokyo, kur sėdi generolas MacArthur ir moko japonus "demokratijos". Paveikslas vaizduoja penkis šimtus ginkluotų policistų, darančių puolimą ant Japonijos Komunistų Partijos dienraščio Raudonoji Vėliava. Būk kas nors įskundęs, kad komunistų dienraštis padaręs kokius ten certifikatus, Dėlei to pribuvo net penki šimtai MacArthur apginkluotų policistų ir išgrobė viską, ką tik rado dienraščio patalpose.

Tai dar vienas pavyzdys tų "demokratiškų" procesų, kuriais mūsų MacArthur moko japonus, kaip reikia ant svieto gyventi. Bet, žinoma, MacArthur klysta, jei jis mano, kad tokiuo teroru jis privers Japonijos darbininkus gerbti ir mylėti Ameriką, arba sulaikys juos nuo progreso ir kovos už savo kasdienius reikalus. Keista, labai keista, kad mūsų valdovai nieko nepasimokė iš istorijos. Ypatingai MacArthur labai gražiai galėjo prisižiūrėti, ką davė panašios masinio teroro priemonės Čiang Kai-šekui ten pat Kinijoje.

Baisioji Gamtos Rykštė

Šiomis dienomis didžiausia nelaimė ištiko mažytę Centralinės Amerikos respubliką Ecuador. Ten įvyko baisus žemės drebėjimas, kuris nušlavė ištisus kaimus ir miestelius, šimtą tūkstančių žmonių pavertė benamiais ir apie penkis tūkstančius išbraukė iš gyvųjų tarpo. Kas ėmė desėtkus metų pastatyti ir sukurti, tapo nušluota per porą sekundų!

Visos žmonijos simpatijos eina skaudžiai nukentėjusiems Ecuador respublikos žmonėms.

Dar Neužteko

Atsirado du kongresmonai — republikonas Lodge iš Connecticut ir demokratas Walter iš Pennsylvanijos, kurie dar norėtų išgelbėti Čiang Kai-šeko diktatūrą. Jie reikalauja, kad Kongresas tuojau išleistų dar du šimtu milijonų dolerių davimui ginkluotos paramos Čiango režimui. Jie kovosią, kad dar ši Kongreso sesija nubalsuotų tą sumą paskirti.

Nieko jiems nereiškia "Baltojo Popierio" patiekti faktai, kad daugiau keturių bilijonų dolerių Amerikos parama neišgelbėjo Čiango klikos nuo užsitarnauto likimo. Jie norėtų dar du šimtu milijonų dolerių Amerikos žmonių pinigų sukišti į tą patį kiaurą maišą. Jie norėtų dar ilgiau pratęsti Kinijoje civilinį karą.

Lodge ir Walter Čiango kliką vadina "mūsų draugais." Tuos "mūsų draugus" reikią gelbėti iš nelaimės. Bet jie nemato ir draugais neskaito beveik penkių šimtų milijonų Kinijos žmonių, kuriems civilinis karas dasiėdė iki gyvo kaulo ir kurie yra pasiryžę jį baigti, sublokšdami į Pacifiką visą Čiango kliką su visa jai suteikta Amerikos pagalba.

Trygve Lie Raportas

Visam pasauliui matyti ir pasiskaityti Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Trygve Lie išdavė metinį raportą. Raportas labai optimistiškas. Lie mano, kad Jungtinės Tautos atlieka didelius darbus taikos išlaikymui. Ypatingai didelis kreditas Jungtinėms Tautoms priklausąs už sutaikymą Izraelio su arabais.

Taip pat Jungtinių Tautų įtakoje daug laimėjusios tokios šalys, kaip Indija, Pakistanas, Burma ir Ceylonas.

Vieną reikalą, mums atrodo, Lie pabrėžia labai teisingai. Jis kalba apie didžiųjų valstybių **vieningumą.** Jis sako, kad, pav., tokiais klausimais, kaip sukontroliavimas atominės bombos ir kitų naujų masinio žūdymo priemonių, turi būti vieningas ir pilnas susitarimas tarpe didžiųjų valstybių. Jeigu, girdi, Jungtinių Tautų Čarteryje ir nebūtų skyriaus 43-čio ir nebūtų tokios teisės, kaip "veto", didžiųjų valstybių susitarimas ir vieningumas būtų būtinas reikalas.

⁘ PASTABOS ⁘

"Lietuvių Žinios", rašydamos apie operos dainininkę Pauliną Stoškiūtę, sako:

"Pereitą žiemą buvo pakviesta į Washingtoną dainuoti Baltųjų Rūmų parengime... Iš daug ten dalyvavusių artistų tik ji viena gavo ypatingą pagirimą. Už tai Trumanas jai įteikė dovanai auksu išsiuvinėtą suknelę."

Labai blogai, jeigu prezidentas Trumanas jau pradėjo rūpintis tokiais "svarbiais" dalykais, kaip dalinimu dainininkėms suknelių ir dar auksu išsiuvinėtų...

"Dirva" praneša, kad Deveniai nupirko 50,000 dolerių vertės farmą, kurioje bus įsteigta profesorių kolonija. Farma randasi Watertown, Conn. valstijoje. Toje farmoje jau apsistojęs profesorius Vladas Stanka, buvęs Baltijos universiteto rektorius. Dabar laukiama atvykstant trijų brolių profesorių Biržiškų.

"Dirva" džiaugiasi, kad jau yra poetų kolonija ir dabar jau ant farmos bus profesorių kolonija. Bet kažin ar farmos "piliečiai" taipgi apsidžiaugs, kad tarpe jų atsirado profesorių kolonija?

"Dirvoje" tūlas J. L. rašo, kad sekminių dienoje dvasia šventa, pavydale ugnies liežuvio, nusileidus ant apaštalų galvų ir jie pradėję visokiomis kalbomis kalbėti.

Taip, tai labai svarbus įvykis ir dabar "Dirva" arba jos rašėjas būtinai turėtų sužinoti ir svietui paskelbti, kuris apaštalų prabilo lietuvių kalba? O gal Juda Iskarijotas, kad apie tai iki šiol niekas nieko nei puse lūpų neprasižiojo?

"Garsas" praneša:

"Garso" redakcijoj lankėsi neseniai atvykęs iš vakarinės Europos teisėjas Vytautas Žukauskas."

Dipukai, atvykdami Amerikon, atsiveža ir savo smetoninius činus. Dabar reikės ieškoti naujos farmos ir įsteigti teisėjų koloniją, kuri galės atstovauti smetoninės justicijos ministeriją.

"Sandara" rašo: "Politinis šveicarų laikraščio 'Journal de Geneva' rašytojas P. J. Martin tikrina, jog Baltijos kraštas, Lenkija, Balkanai ir Čekoslovakija buvo paaukotos Sovietams, kad apsaugoti vakarų Europą nuo komunizmo."

Jeigu taip, tai jau atliktas kriukis su išlaisvinimu Lietuvos, nes dovanų niekas iš nieko neatsiima ir niekas jų atgal negrąžina. Argi tai būtų mandagu, jeigu Trumanas, dovanojęs Stoškiutei auksu išsiuvinėtą suknelę, dabar atgal pareikalautų?

Klerikalų laikraštis "Amerika" labai pasipiktinusi, kad prezidentas Trumanas paskyrė Čekoslovakijai ir Vengrijai savo ambasadorius.

Kaip šunelis turi pilną teisę loti, žiūrėdamas į mėnulį, taip ir "Amerikos" redaktoriai turi pilną teisę skelbti savo pasipiktinimą Trumanui.

Buvo laikai, kuomet "Naujienos" ir kompanija Tito vadino banditu. Mat, tuomet jis vedė kovą prieš fašistus. Bet dabar, kuomet Tito vis arčiau ir arčiau šliejasi prie fašistų, kuomet jis komunistus kemša kalėjiman, tai "Naujienom" ir kompanijai Tito karžygis, Jugoslavijos gelbėtojas ir vos ne šventas žmogus.

"Lietuvių Žiniose" S. Gabaliauskas labai lengvai, kaip "amen" pasakyti, išriša dabartinės depresijos klausimą. Girdi, visa bėda su žmonėmis tame, kad jie taupo pinigus, neperka naujų automobilių, nesistato naujų namų, neperka naujų baldų ir tokiu būdu pagimdo bedarbę.

Gabaliausko protas veikia tikrai kunigiškai: netaupyk ir nesirūpink rytojum, nes tuomi dievas rūpinasi. Jis davė dantis, duos ir duonos.

Nusipirk automobilį, namą, baldus ir kitką ant išmokesčio, o kaip neturėsi kuo mokėti — nesirūpink, kompanijos viską atgal pasiims. Prisimink, kas buvo po pirmo pasaulinio karo.

Bet ne viskas. Gabaliauskas išrišo ir kitą svarbų klausimą. Jis rašo:

"Komunistai žino, kad jų šetoniškas pastangas sulaikys trys nenugaliamos jėgos: tikėjimas į Dievą, troškimas laisvės ir meilė šeimai."

Tik, sakau, ir davė dievas Gabaliauskui galvą, kaip molio puodynę! Jeigu jis būtų mūsų šalies prezidentu, tuojaus vieton Atlanto pakto, ginklavimosi ir atominių bombų dirbimo, patvarkytų, kad visi tikėtų į dievą ir apsikabinę savo žmonas laikytų glėbiuose ir karštai jas bučiuotų. Tuomet komunistinė veikla išnyktų.

O gal ir Kaišekas už tai negali komunistinio judėjimo sulaikyti, kad savo žmoną atsiuntė į Jungtines Valstijas?

"Lietuvių Žinių" redaktorius Gabaliauskas sako, kad dabar Amerikoj esą tik du milionai bedarbių, o kiti du milionai esą įvairus padaužos, tinginiai, kurie niekad nenorį dirbti.

Kažin ar Gabaliauskas ir save įskaito į paskutinius du milionus?

V. Paukštys

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

A. M. - Piliečiui ir **Susninkų Jurgiui.** — Rašiniai gauti. Ačiū!

London. — Gręsia streikuot 460,000 Anglijos geležinkeliečių, jei valdžia nepakels savaitinę algą $2.

Bankrotai ir Gulbės Giesmė

Rašo JONAS MOLIS

Laisvės Redaktoriai, apgailestaudami, kad jau pradedama už "karštus šuniukus" poezijas kurti — "nesuprato juoko", ir iš "poetų rezervato", Brooklyno Vienybės 25 numeryje, vasalai vamtelėjo. Nuplikusiųjų dekadentų saujelė — neverta minėti: tai vien pigiausioji Lapienės Stony Brook Lodge reklama. Yra mėgėjų zoologijos soduose slankioti, — kodėl nenuvykus ir nepamačius Fausto ir Bernardo. Kūrė jie prie tautininkų lovio, prie zakristijų, prie rampų gražiuolių batelių... Bet ar jie prašneko į lietuvį artoją, į lietuvį darbininką? Tie, kurie tai darė, liko Lietuvoje. Gi "poetų rezervate", įsisiurbę dvasios ryžtumo bankrotai, gieda savo "paskutiniąją giesmę".

Tokią pat "gulbės giesmę" gieda ir madame Vincenta Lozoraitienė, tai giesmei gavusi vietos "dievo paukštelių" Mūsų Kelio, š. 1949 m., liepos 15 dienos numeryje. Tai paskutinis Mūsų Kelio (tą pačią dieną baigė savo amžių ir Mintis) numeris. Redaktoriai paskutiniajai madamės giesmei, tur būt, sąmoningai paskyrė ir paskutinįjį Mūsų Kelio numerį, kad skambiau baigus savo gyvenimo blankias ir pilkas dienas. Savo giesmę madamė Vincenta pavadino: Nebijokim būti ir vadintis ponais. Panašiai P. Dailydė Vienybėje leido "tautiniai srovei" vadintis tautininkais. Madamė Vincenta "duoda pipirų" Orintaitei, kuri tvirtina, kad demokratiniam lietuviui vadintis ponu yra gėda, ypač blogą prasmę turi žodžiai "ponia" ir "panelė". Čia madamė Vincenta sušunka: "P. Orintaitė, lyg šimtą metų pramiegojusi karalaitė, nepastebėjo, kad nuo nepriklausomybės paskelbimo ir nuo kaimietės, išlaikiusios lietuvybę ir lietuviškas tradicijas, užaugo jau net trys kartos, kad ir negyvendamos kaime, vis dėlto turi savo tradicijas... Jos visos buvo ponios ir panelės."

Madamės Vincentos žodžiais: fanatiška baimė žodžio ponas ar ponia gali suvesti mūsų gyvenimą į primityviškas formas.

Štai tau kur pažangos ir progreso šaltinis — tik ponais ir poniomis besipravardžiuodami, žengsim pirmyn! Taip buvo ir skaudžios tragedijos metais Lietuvoje, kada smetoninės klikos kyšininkai, išeikvotojai, ištvirkėliai, save ponais pasivadinę, drovėjosi motinos kaimietės ir bėgo nuo "gyvenimo primityviškos formos" į karčiamas. Ten lėbaudami, prabangos užliuliuoti, nepajuto, kai vieną gražią dieną liaudis pareikalavo iš savo išgamų atsiskaitymo. Tada, ne P. Orintaitė, bet madamė Vincenta Lozoraitienė miegojo "karalaitės" miegu. Pasislėpusi Vatikano tiaros šešėlyje, kur jos vyras žaidžia "į prezidentus", —dar ji iki šiai dienai nenubunda, o kai jis nubus, tai pamatys, kad ponai ir ponios tai buvo vien košmaras ir kad tais baubais vien vaikus gąsdinama.

Dar norėčiau madamei Vincentai pasakyti keletą, netolimai praeičiai prisiminti, žodžių. Tada ji buvo dar jauna — gi jauna širdis moka ir mylėti ir žavėtis. Gal prisimins madamė Vincenta, kai toj Lietuvoj, kur ji į ponias augo, t. y. buržuazinėje Lietuvoj, 1918, 1919, 1920 ir kitais metais, kareiviai kreipėsi į karininkus ir net generolus: tamsta generole, tamsta karininke, tamsta leitenante! Gal madamė rado savo vyro (tik ne Kybartų aktuose) archyvuose žymių, kad jo būta kadaise piliečiu. Ar kreipimasis: tamsta generole, pilieti Lozoraiti, buvo "noras suvesti gyvenimą į primityviškas formas?"

Mes šiuo klausimu turime savo nusistatymą: draugus vadiname draugais, visus kitus — tamstomis, tautiečiais, piliečiais.

Tame pačiame Mūsų Kelio puslapyje, kur tilpo madamės Lozoraitienės: Nebijokim būti ir vadintis ponais, "įvairiose žiniose" radau trumpą žinutę: "Vokiečių teismas prancūzų zonoje teisė vokiečius, karo meto nusikaltėlius žmoniškumui. Dr. Otto Mauthe pripažintas kaltu nužudžius 1,000 žmonių ir gavo 5 metus kalėjimo"...

Aš norėčiau pasakyti madamei Lozoraitienei jos pačios žodžiais: "Haben Sie (bet ne ponia) keine andere Sorgen?" (ar neturite kitų rūpesčių?)

Tų rūpesčių gi — aibės. Juos kelia, kaip moka, ir žodžiu ir "pogrindžio" spaudoje, "dievo paukšteliai." Žinoma, mažiausiai rūpesčių turi ponios ir ponai — jie rieda "aklu skrydžiu" iki liepto galo. Kaip ir seniau, jie ir šiandien engia, jei negali visos tautos, tai nors jos dalį: "dievo paukštelius".

Kas atsiskaito ir prieš ką: iš solidarumo mokesčių, tautos fondo pinigų, aukų? Kokie atlyginimai mokami VLIKo, Vykdomosios Tarybos, Lietuvių Tremtinių Bendruomenės vyr. komiteto nariams?

Kai atvyksta į suvažiavimą VLIKo atstovas, perskaito trafaretinį pranešimą iš mašinėle rašyto rankraščio, ir, kai norima patiekti paklausimų, atstovas, pažvelgęs į laikrodį, mandagiai atsiprašo neturįs laiko ir drauge su kitais aukštais veiksnių pareigūnais išvyksta.

Vadinamojo "Lietuvos Raudonojo Kryžiaus" aukštesnieji dignitarai VLIKo skiriami. Eilinis žmogus negali suprasti, kodėl demokratijos laikais neleidžiama rinkti vyriausieji "LRKryžiaus" organai? Iki šiai dienai nežinoma "dievo paukšteliams", kiek gauna "LRKryžiaus" pirmininkas ir kiti mėnesinio atlyginimo. Vieni sako, kad pirmininkas gauna iki 3.000 DM., kiti kiek mažiau, juokdariai sako 1399 DM. ir 99 Pf. ir panašiai. Prisimena įvairių gautų iš JA-Valstybių per BALFą "gerybių" paskirstymas, kaip iš Reutlingen'o, Vokietijoje kai kas asmeniškai gaudavo kailinius, kaip atvykdavo kailiniuotos atstovų žmonos, kaip kai kurių dalintojų buvo išimamos iš suaukotų paltų ir rūbų aukotojų kortelės (vėliau eidavo iš jų siuntiniai), nuplėšiamos karakulinės ir lapinės apykaklės.

Įvairiems atstovams, inspektoriams mokami atlygi-

(Tąsa 4-me pusl.)

Jubiliejaus Atžymėjimas

Ilgamečiai Laisvės skaitytojai atsiliepė jubiliejaus klausimu. Tai labai įspūdingas dalykas. Jų pačių žodžiai:

"Sveikinu dienraštį Laisvę 30-ties metų sukaktimi, kuri įvyksta šiais metais.

"Kadangi esame Laisvės skaitytojai nuo pat išėjusio jos pirmo numerio, tai jubiliejaus proga apdovanojame po vieną dolerį už išgyventus metus, viso $30.00. Esame stipriai įsitikinę, jog visų apšvietą branginančių žmonių yra gyvas reikalas remti Laisvę, kad ji gyvotų ir neštų apšvietą į lietuviškai kalbančių žmonių namus.

Draugiškai,
Marvella ir Augustinas Dambrauskai,
So. Boston, Mass."

Iš tolimosios Californijos — **R-ka,** skaito Laisvę nuo pirmos dienos, kai ji pradėjo eiti dienraščiu, apdvanojo su $30.00 ir prisiuntė raštelį jubiliejinei laidai.

Vienas prietelius jau antru kartu atsiliepia į jubiliejaus atžymėjimą. Jo paties žodžiai:

"Gerbiama Laisvės Administracija!

Čionai prisiunčiu čekį ant $5.00 ir tai bus mano antra auka, penki doleriai, Laisvės 30 metų sukakties paramai. Tad kai bus specialėje laidoje pažymėtos aukos, po mano pavarde padėkite $10.00.

Su pagarba,
B. Tuškevičius, Scranton, Pa."

Helen Thomas, So. Boston, Mass. gražiai darbuojasi skelbimų rinkimu specialei laidai. Ji jau prisiuntė $28.-00 surinkusi už skelbimus. Gražų! Linkime jai kuo geriausio pasisekimo.

St. Tvarijonas iš Detroit, Mich., prisiuntė jau antrą blanką ir $18.50 surinkęs iš Laisvės patriotų kaipo jubiliejaus atžymėjimui dovanas. Per jį aukojo sekami detroitiečiai:

Alf. Vaineliavičius	$2.00	Pranas Beržinis	1.00
K. ir N. Belunas	1.00	Ed. ir Mary Sheputis	1.00
B. ir A. Varaneckai	1.00	S. Pengonis	1.00
Pr. Gustaitis	1.00	L. Valaika	1.00
A. Kuprevič	1.00	Vincas Kuvela	1.00
K. Vidurgiris	1.00	Anth. Gailiušis	1.00
V. ir A. Rogers	1.00	Pr. Jočionis	1.00
C. ir A. Mačys	1.00	A. ir A. Adomaičiai	1.00
A. Dargienė	1.00	Vera Smalstis	1.00

Puikiai pasidarbavo drg. Tvarijonas. Jau antru kartu jis prisiuntė prirašęs pilną blanką vardų asmenų, suteikusių gražias dovanas.

Dar turime ant rankų daugiau medžiagos, bet paliksime ją kitam kartui. Ačiu aukojusiems ir ačiu parinkusiems dovanų. **Laisvės Administracija.**

Lietuvos Kolektyviniuose Ūkiuose

Rašo J. TARASONIS

VILNIUS. — Sena bičiulystė riša Igną Sungailą su Liudu Savicku. Prieš daugelį metų jie drauge bernavo, paskui gavo iš Tarybų valdžios žemės, gyveno kiekvienas sau.

Dabar bičiuliai dirba kaimyninių kolektyvinių ūkių pirmininkais. Ignas Sungaila vadovauja Šiauliu apskrities Stačiūnų valsčiaus Julijos Žemaitės vardo kolektyviniam ūkiui, o Liudas Savickas — kolektyviniam ūkiui "Pirmoji gegužės."

Šiemet, pavasario sėjos metu, tarp kolektyvinių ūkių isiliepsnojo socialistinis lenktyniavimas. Salygos buvo tokios: lenktyniavime laimės tasai kolektyvinis ūkis, kuris pasės daugiau javų, laukų darbus įvykdys greičiau, geresniais agrotechniniais terminais.

Lenktyniavimas davė puikius rezultatus. Abu kolektyviniai ūkiai vieni pirmųjų apskrityje užbaigė sėją, žymiai išplėtę pasėlių lauką.

Antai, Julijos Žemaitės vardo kolektyviniame ūkyje pasėlių plotas, drauge su viršumplaniniu, sudarė 437 hektarus. Kiekvienai kolektyvinio ūkio šeimai teko daugiau kaip 13 hektarų. Būdami individualiniais valstiečiais visi Dergužių kaimo, kur yra kolektyvinis ūkis, valstiečiai niekados neužsėdavo daugiau kaip 200 hektarų. Tokiu būdu, net iš šito paprasto palyginimo matyti visa kolektyvinio darbo nauda.

Bet pirma, kai gyvenimas buvo tvarkomas individualiniai, šitie 200 hektarų buvo įvairiai užsėjami. Vienas sėjo rudens arime, kitas pavasarį. Vienas trešė sklypa mineralinėmis trašomis, kitas to galimumo neturėjo. Vienas užsėdavo žemę gera sėkla, kitas — bloga. Rezultatai buvo nekokie. Vidutinis derlius, kurį viso kaimo valstiečiai gaudavo 200 hektarų plote, buvo žemas. 10-15 ūkių turėjo duoną, kiti — iki naujo derliaus gyveno pusbadžiai.

Kas kita dabar, kai ūkis tvarkomas kolektyviškai. Jau dabar galima pasakyti, kad iš visų 437 hektarų, kuriuos užsėjo Julijos Žemaitės vardo kolektyvinis ūkis, bus gautas derlius, kelis sykius viršijantis tą, kurį gaudavo net patys pasiturintieji individualiniai valstiečiai.

Suarę senąsias ežias ir sujungę žemę į vieningą masyvą, Julijos Žemaitės vardo kolektyvinio ūkio valstiečiai gavo galimumą išnaudoti laukuose ne tik itin gausią techniką, kuria kolektyvinius ūkius aprūpina Tarybų valstybė, bet ir naujausius tarybinio agrotechnikos mokslo pasiekimus.

Pavasarį žemę arė Šiaulių MTS traktoriais. Arė visa arimui tinkamo sluoksnio giluma. Visi laukai gerai įtręšti zuperiu, pakankamai gavo kalio drusku. Sėta rinktine, rūšine sėkla eiline sėja. Žiemkenčiai javai išakėti ir du kartus patręšti. Sėja baigta per 7 dienas geriausiais agronominiais terminais. Žymiai išplėstos svarbiausios duoninės kultūros — vasarinių kviečių laukai.

Kolektyviniame ūkyje suorganizuotos grandys, kurioms yra priskirti žiemkenčių ir vasarojų laukai. Grandyse vyksta lenktyniavimas dėl gausių derlių gavimo. Jono Tuminsko grandis įsipareigojo išauginti po 30 centnerių rugių derlių iš hektaro 12 hektarų plote. Vytauto Mickeliūno ir Jono Aleksiejūno grandys nutarė gauti po 24 centnerius rugių ir po 25 centnerius kviečių iš kiekvieno prie jų pritvirtinto hektaro. Paruoštos visiškai tikslios agrotechninės priemonės visam pasėlių priežiūros laikotarpiui. Dabar vyksta vasarojaus patrešimas, po to prasidės ravėjimas.

Ne blogiau atliko sėją ir kolektyvinis ūkis "Pirmoji gegužės". Čia taip pat yra viršytas sėjos planas, o dirva idirbta laiku ir puikiai.

Pasibaigus sėjai, seni bičiuliai Liudas Savickas ir Ignas Sungaila susitiko per pasitarimą valsčiaus vykdomajame komitete ir papasakojo vienas kitam naujienas.

Liudas Savickas papasakojo bičiuliui, kad kolektyvinis ūkis "Pirmoji gegužės" isigijo sunkvežimį. Ignas Sungaila nusišypsojo ir pasakė, kad jo vadovaujamas kolektyvinis ūkis taip pat įsigijo sunkvežimį, keturias naujas eilines sėjamąsias ir kito žemės ūkio inventoriaus.

Po to ėmė kalbėti apie derliaus nuėmima. Pasirodo, kad abu bičiuliai ruošiasi derlių nuimti kombainais, kuriuos šiomis dienomis atgabeno į Šiaulių MTS.

Šis nedidelis bruožas iš dviejų kaimyninių kolektyvinių ūkių gyvenimo yra būdingas visai Lietuvos TSR. Šių metų pavasario sėja— pirmoji kolektyvinių ūkių sėja Lietuvoje. Joje dalyvavo daugiau kaip trys tūkstančiai kolektyviniu ūkiu. Tu kolektyvinių ūkių valstiečiai užsėjo tiek žemės, kiek niekuomet neužsėdavo pirma, kai vedė individualinį ūkį. Kai dėl sėjos darbų kokybės, agrotechnikos, tai jų nei palyginti negalima ne tik su tuo, kas buvo buržuazinėje, smetoniněje Lietuvoje, bet ir su tuo, kas buvo prieš dvejus — trejus metus.

Šiemet pavasario sėja Lietuvoje vyko agronomam betarpiškai vadovaujant. Dabar visose apskrityse, visuose valsčiuose, mašinų-traktorių stotyse ir net stambiuose kolektyviniuose ūkiuose dirba agronomai. Į kolektyvinių ūkių laukus įdėta šimtai tūkstančiu tonų mineralinių trąšų. Beveik visi žiemkenčiai ankstyvą pavasarį išakėti ir du kartus patręšti. Visi dirvonai išarti. Imkime, pavyzdžiui, Kelmės apskrities Užvenčio valsčiaus Manupių apylinkę. Ilgus metus čia buvo daug tuštuojančios žemės. Dirvonas nebuvo ariamas po 8 — 10 metų. Mėgėjų ji įdirbti neatsirasdavo. Individualiniai valstiečiai tam neturėjo pakankamai jėgų. Tuštavo žymi bearklių valstiečiu, našlių ir senių žemės dalis.

Pažvelkite dabar į tos apylinkės laukus. Viskas čia suarta ir užsėta. Toli tękviečių laukai.

(Tąsa 5-tam pusl.)

Mrs. Chester Williams šį pečių užkuria paskutiniu kartu. Ji, kaip ir visi Humboldt, Tenn., farmeriai, lig šiol tebekūreno žibalu. Dabar ji gaus elektros iš TVA (Tennessee Valley Authority) pajėgaunės, įsteigtos Naujosios Dalybos laikais, 1933 metais. Projektas dabar jau pastatytas, pradėjo teikti pajėgą. Mrs. Williams buvo milijoninis kostumeris. Projektas jau išgali kas mėnuo dadėti po 10,000 naujų kostumerių.

Mūsų Tautiniai Parkai

Iš milžiniškų Amerikos miškų, Jungt. Valstijų valdžia prezervavo savo žmonėms daug grožės vietų, didelių miškų ir daug istorinių ir priešistorinių vietų. Apart tautinių miškų, šias vietas administruoja federalė valdžia ir jos yra priežiūroje National Park Service (Vidaus Departmento skyrius). Iš visų tų vietų, tautiniai parkai yra puikiausi. Pirma tokia vieta būti paskirta "naudai ir pasidžiaugimui žmonių" buvo Yellowstone Parkas Wyoming valstijoj, su daugiau kaip 2,000,000 akrų, 3,000 geizerių ir karšto vandenio šaltinių, daug laukinių gyvulių ir t.t. Buvo įsteigta 1872 m.

Per 77 metus, nuo 1872 m. kiti 27 tautiniai parkai buvo įsteigti. Daugiausia jų randasi vakarinėje dalyje. Jie įima "Mount Rainier National Park" (Washington valstijoj) su savo ledynais ir tankiomis giriomis; beveik vieno milijono akrų "Glacier National Park" (Montana valstijoj) su puikių Rocky Kalnų ledynais, ir ežerais; "Carlsbad Caverns National Park" (New Mexico valstijoj) 45,000 akrų plotas su labirintu urvų; "Grand Canyon National Park (Arizonos valstijoj) su mylios gylio duoba, kurią greitas Colorados upės vanduo per amžius nunešioja; "Sequoia National Park" (Californijos valstijoj) su sodais milžiniškų Sequoia medžių, pasaulio didžiausi ir gal seniausi gyvi daiktai ir puikiausia scenerija.

Rytinėje dalyje turime "Isle Royale" (Michigan valstijoj), yra didžiausia sala Superior ežere. Šis parkas yra pagarsėjęs milžiniškais pulkais briedžių ir vario kasyklomis, kurios buvo net prieš Christopher Kolombo laikais; "Great Smoky Kalnai" (North Carolina-Tennessee) aukščiausi kalnai į rytus nuo Dakotos Juodųjų Kalnų, čia yra visokių įdomių augalų; "Everglades" (Floridos valstijoj) beveik vienintėlė pusiau-tropiška vieta Jungt. Valstijose, su vandenynais ir "mangrove" giriomis (mangrove medžių šaknys auga virš žemės ir ne žemėje). Puikių įvairiausių paukščių.

Privatūs darbininkai, po kontraktu National Park Tarnybai, parūpina nakvynę svečiams tautiniuose parkuose. Bet reikia iš anksto apsirūpinti, nes vasaros metu daugybė žmonių lanko parkus. Visi tautiniai parkai, apart "Carlsbad Caverns" turi vietų nemokamai tiems, kurie atsineša savo daiktus pernakvojimui.

National Park Service ne tik apsaugoja ir užlaiko mūsų tautinius parkus, bet apsaugoja ir svečius, nes dauguma iš jų visai neapsipažinę su aukštais kalnais, ledynais, upėmis, tyrais, miškais ir laukiniais gyvuliais. Tarnyba prisilaiko prie patvarkymų, kuriuos įvedė parkų specialistai, kurie vadinami "rangers" (paprastai kolegijas baigę žmones, kurie interesuojasi girininkyste).

"Prisilaikykite prie visų taisyklių."

"Skaitykite ženklus."

"Neikite per arti meškų."

"Neduokite meškoms maisto."

"Atsargiai užlaikykite rūkymo patvarkymus."

Tautiniai parkai yra visiems žmonėms ir visi, kurie juos lanko, turi prisidėti prie jų užlaikymo.

Patvarkymai nepatinka lankytojams. Atsiminkite, kad parkų darbininkų pareiga yra užlaikyti juos, jie jų neįvedė.

Common Council.

BANKROTAI IR GULBĖS GIESMĖ

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

nimai, kelionpinigiai—kiek? Už talpinimą svetimoje spaudoje įvairių provokacijinių straipsnių ir "vaišinimą" Paryžiuje ir kitur nusmukusiųjų žurnalistų—beriami doleriai.

Nepaslaptis, kad daugelis bėglių, jų tarpe ir žymių "veikėjų", išvežė iš Lietuvos bankų, paštų, įvairių fondų ir kitų kasų dideles pinigų sumas.

Ar daug kas nors dalį išvežtų pinigų grąžino ir kam? Gal tiems, kuriems madamė Vincenta Lozoraitienė leidžia būti ir vadintis ponais? Juk tie pinigai priklauso lietuvių tautai, lietuvių liaudžiai — jų pasisavinimas vagystė. Gal tuo būdu ponai ir ponios tikisi "nesuvesti gyvenimą į primityviškas formas"?

Vardai ir Pavardės

Rašo **Jonas Kaškaitis**

Prieš keletą dienų mūsų mielas Merkinės Dzūkas, geras gimtosios kalbos patriotas, pabarstė "Laisvėj" keletą gerų pastabų. Ir pataikė į patį tašką. Dėkui jam sveikam. Tegul jo atsiliepimas randa skardų atbalsį sąmonėj visų skaitytojų, kuriuose dar neužgeso "šventosios ugnies" kibirkštėlė — savo gimtosios kalbos meilė.

Merkinės Dzūkas gražiai pamokė, kaip reikia rašyt ir ištart merginų pavardes. Na, taigi dar kartą. Įsidėkite visi gerai galvon bendrąją taisyklę: tėvo pavardės galūnė nusako jo dukters pavardės galūnę —

(1) **as, a — aitė,**
(2) **ius — iūtė,**
(3) **ys, is, ė — ytė,**
(4) **us — utė.**

Vadinas, pagrindinė tėvo pavardės galūnėj balsė išlaiko savo skambėjimą ir dukters pavardėj.

(1) Šern**as**—Šern**aitė,**
Kazok**as** — Kazok**aitė,**
Juška — Juška**itė,**
Ramoška— Ramošk**aitė.**
(2) Dain**ius** — Dain**iūtė,**
Karaliaučius — Karaliaučiūtė,
Siaučius — Siaučiūtė.
(3) Plepys — Plepytė,
Dainys — Dainytė,
Petronis — Petronytė,
Šalinis — Šalinytė,
Juodelė — Juodelytė,
Mackelė — Mackelytė.
(4) Bartk**us** — Bartk**utė,**
Stank**us** — Stank**utė,**
Mork**us** — Mork**utė.**

Štai jums ir litanija. Visai lengvutė įsitėmyti. Ir įsitėmyt turėtų visi. Reikia juk vienodumo, kad mūsų amerikietiška lietuviška kalba artimai sektų paskui gyvąją mūs' tėviškės kalbą. Kad ta mūsų subarbarinta, suvalkiota, piktžolėmis apželdyta amerikietiška lietuviška kalba ilgainiui visai neišsigimtų ir nepavirstų kokiu žargonu. Nebesusikalbėtume su saviškiais giminėmis Lietuvoj...

Man ir po šiai dienai koktu pasidaro, kai prisimenu prusų lietuvių ištautėjimą ir jų kalbos išnykimą. Su prusų lietuvių palikuoniais teko man, bėgant Amerikon, porą savaičių pagyvent 1906 metų pradžioj, Tilžėj — šaižiai vokiškai suambrytoj į "Tilsit."

Eidavo tuomet Tilžėj "Nauja Lituwischka Zeitunga", ištisai gotiškom raidėm spausdinama. Ten tik ir mirgėdavo "Ciecorius", "mūsų Ciecorius Kaizeris"... Tiesiog stebėjaus, kad gali būti toks baisus tautinis išsigimimas.

Tuomet pastebėjau daukų vardų, vietovardžių:

Pillkallen (Piliakalnis), Laugschargen (Lauksargybę suvokietintų lietuviškę), Schalltuppen (Šaltupė), Paduppen (Paupė), Schillutten (Šilutė), Koenigsberg - Krulewitz (Karaliaučius), Getschius (Gečius), Schillkat (Šilkaitis), Pretzat (Prusaitis), Vanagat (Vanagaitis), Zauness (Zaunis, Zaunytė), Mikollat (Mikolaitis), Wissmann (Visminas), Willmont (Vilmantas), Stanntschius (Stončius) ir t.t.

Na, tai netaip jau stebėtina anų laikų Prusijoj, žinant tenai atkaklų, sistematingą kitų kalbų dusinimą ir prusinimą, vokietinimą... .

Bet kas gi dedasi kad ir čia, šių dienų "laisvoj", "demokratinėj" Amerikoj? Patys lietuviai ir lietuvės, patys sava valia suambrija, suanglina suamerikonina savo vardus ir tuo labai didžiuojasi. Moterėlės ir mergiotės ypačiai. Juzė, Ona, Marė, Aldona, Milda, Biruta, suprask, neskamba taip šmikščiai ir fantastiškai, kaip kad Josephine, Ann, Annette, Marie, Marion, Aldette, Mildred, Birette. Su pavardėmis irgi ta pati istorija. Kad jau pakeičia, tai pakeičia. "Onarą" parodo...

Bandome kaip nors sulietuvint bent kai kuriuos amerikietiškus vardus bei vietovardes, bet ir prieš tai šiaušiasi mūsų surumbėliai kalbininkai. Tiesa, kai kurie lyg ir pradeda susigriebti, atlyžti: šmakšt ir parašo įsidrąsinę Niujorkas, Čiorčelis, Usteris, Šenadoris, Kanada, Čikaga ir dar kokį žodžiapalaikį. Kaip ten bebūtų, visgi tai pažanga. Juk tenka prisistebėti, kaip Lietuvos laikraščiai orientuojasi su svetimžodžiais. Jei ne tie Lietuvos laikraščiai ir Lietuvos knygos, vargu mums būtų kalbos atžvilgiu. Kai kas visgi ko pasimoko, nors dauguma vis dar tebepleškina užsimerkę...

Ir drįsi tu jiems ką kukliai, iš lengvėlio pastebėti, tai kad šoks įširdę, kad pradės tave kapot, tai tau tik plunksnelės byra... Paskui pamoji ranka — tegul sau šunta savo syvuose. Palaiminti... "Free country," neliesk tu jų...

Washington. — Laukiama 14,800,000 "beilų" bovelnos derliaus.

DIDYSIS MENININKŲ PIKNIKAS

Sekmadienį,

Rugpjūčio 14 August

Olympia Park

So. Quinsigamond Ave., Shrewsbury, Mass.

Šis pavėikslas yra pereitų metų, tačiaus dauguma tų pačių studentų yra ir šiemet

Šiuom tarpu Olympia Parke įvyksta L. M. S. dviejų savaičių meno mokykla, kurią suruošė L. M. S. 2-roji ir 3-čioji Apskritys.

Gražią dainų programą, šiame piknike duos Chorai ir paskiri menininkai, kurie yra suvažiavę iš New Yorko ir iš kitur. Tad skaitlingai susirinkite išgirsti gražios programos ir susipažinti su daugeliu menininkų.

GRYNOS SĄŽINĖS ŽMONĖS

Parašė P. VERSIGORA ❀ Vertė N. ZIBERTAITĖ

5-26-49 —60—

(Tąsa)

— Judėjimas — partizaninės strategijos ir taktikos motina! — sušukau aš, sudroždamas nusistovėjusiems šaltyje arkliams.

— Prilaikykite arklius. Duokit brykštelti degtuką. Juk tai pastraipa, užrašyti reikia.

Bet tuo tarpu užpakaly mūsų nakties tamsumoj blykstelėjo raudona liepsna, ir į visas puses naktį išsiuvinėjo žali trasiruojančių kulkų siūlai. Po to sniego lygumoje sugriaudė sprogimas, ir iš karto, lyg garsinės kometos uodega, ištisinis automatų bei kulkosvaidžių kauksmas.

— Traukinio lyg nebūtų buvę. Kaip jums patinka?

— O kokios ten kautynės?

— Dangos pribaigia ešeloną.

— Ar negalima grįžti?

— Negalima. Kiekvienas dirba savo. Be to, ir nesuspėsite. Penktoji kuopa ir josios vadas, buhalteris Jefremovas, tą reikalą atliks ir greitai ir švariai.

— Tai yra, koks buhalteris?

Tik čia aš atsiminiau, kad Lenkinas ir Jefremovas taikos metu buvo buhalteriai.

— Norite, duosiu jums pastraipą? — supykau aš. — Įsibrėžkite degtuką. Rašykite. Pati karingiausia profesija — tai buhalterio profesija. O plėtoti šią temą galite kiek tinkamas. Štai jums prototipai.

Ešelonas pamažu įsiliepsnojo. Liepsna tingiai laižė subiaurotų vagonų griaučius, apšviesdama kilusį į padanges juodų dūmų milžinišką kamuolį.

Mes nulėkėme nulygintu rogių keliu. Priešais buvo dar plentukas, o žvalgai Lenkinas ir Berežnojus jau turėjo prie jo artintis. Reikėjo juos pasivyti, idant būtų galima ryžtis skubiausiam, o todėl ir teisingiausiam sprendimui, kadangi judėjimas ir greitumas — partizaninės taktikos ir strategijos motina...

Kelias į vakarus buvo atidarytas.

Reidas prasidėjo sėkmingai.

XIV

Pasakysim tiesiai: iki Stalingrado kautynių visi mes turėjome pretenzijų į Raudonąją Armiją. Daug karčių žodžių buvo ištarta, daug karčių minčių pergalvota. Juk mes triuškinome vokiečius jų užnugaryje ir ėjome pirmyn, o ten iki šiol tik traukėsi... atgal... Tas karčias mintis lyg išreiškė mūsų poetas Platonas Voronka:

Partizanas neprašo, netrokšta,
Kad gailėtųs žmona jo, tėvai...
Ir nekviečia pagalbon jisai.
Ir nekviečia jis draugo, bičiulio,
Kuris fronte už tūkstančio verstų.
Iš už Dono ir mėlyno Bugo
Neateis pamaina į mūs postą...

Tenejunta skriaudos frontininkai, tesupranta...

Jie palikdavo miestus, kaimus, upes. Palikdavo, gal būt, ir sunkia širdimi, bet vis dėlto užpakaly jų buvo kraštas, - vis daugiau sukaupęs savy stalininės valios nugalėti, ir jie, traukdamiesi, tai jautė. Užpakaly jų užnugaris, galingas tarybinis užnugaris. O mes, kariuomenė be užnugario bei flangų; mes matėme vien liūdnas pasitraukimo pasėkas, jų išvirkščiąją pusę. Mes matėme parblokštą į dulkes Baltarusiją, sutryptą, sukruvintą Ukrainą. Drauge su tuo mes žinojome mintį ir rūsčius žodžius vienintelio įsakymo ir, labiau negu kas kitas mes, civiliai žmonės — mokytojai, buhalteriai, kolektyvinių ūkių valstiečiai ir muzikai, kurie griebėmės ginklo — turėjome teisę priekaištauti žmonėms, besitraukiantiems į rytus. Jeigu ne visi, tai daugelis iš mūsų supratome, kad ne savo šaunumu ar ypatingu kariniu talentu mums pavykdavo pasiekti tų atskirų pergalių, o tik dėl to, kad prieš mus buvo pastatytos pačios silpnosios priešo dalys, kad visas savo geriausias jėgas bei resursus Hitleris metė prieš Raudonąją Armiją.

Tačiau ne visa, kas taip aišku protui, nori bei gali suprasti širdis.

Širdis nepajėgė suprasti to, gal būt, dar ir todėl, kad mums tekdavo matyti blogesnioji pusė, o geresnioji — galingieji armijos perorganizavimo bei tvirtėjimo procesai — buvo toli ir mus pasiekdavo tik dusliais atgarsiais. O tai, kas buvo blogiausia, bailiškai skurdo aplink mus, — pasilikusieji priėmimo punktuose silpnadvasiai vadai, politvadovai; tiesa, jų procentas nebuvo didelis, bet jis draskė mums akis, smigo aštria adata į širdį, tasai nedidelis procentas. Neveltui Kovpako kuopų vadais buvo seržantai... Ne todėl, kad daliny būtų trūkę aukštų karinių laipsnių žmonių, o tiesiog todėl kad seržantą, atvykusį į dalinį keturiasdešimt pirmaisiais metais, Kovpakas statydavo aukščiau ir vertindavo daugiau, negu majorą, atslinkusį pas mus keturiasdešimt trečiaisiais. Daugelis jų pavaikščiojo eiliniais, kol įsigijo senio pasitikėjimą. Partija ir vyriausybė greitai šitą disproporciją išlygino, pripažindama partizanų vadams karinius laipsnius.

Buvo mūsuose dar vienas paprotys, įvestas komisaro Rudniovo. Du kartus per dieną, 14 ir 24 valandą, radijistas Vasia Mošinas prieidavo prie štabo su stora knyga užantyje.

—Skaityk santrauką, — komandavo Rudniovas.

Kaip apdegę išlakstydavo į visas puses ryšininkai: Siemenisetas, Vanka Černiakas ir kiti, rėkdavo, kad net visa giria skambėjo, jei tai būdavo vasarą, belsdavo vytiniu į pirkių langus ir duris, jei tai būdavo žiemą, ir šaukdavo:

— Santraukas skaityti!...

Po kelių minučių prie štabo susirinkdavo partizanų minia, ir Vasia Mošinas atskleisdavo savo bibliją.

— Tarybinis Informbiuro. Vakarinis pranešimas iš...

Įsiviešpataudavo tyla, ir žmonės išklausydavo visa, ką jis skaitė. Kas nekovojo priešo užnugary, kas mėnesiais negalėjo paskaityti gimtųjų tarybinio laikraščio eilučių, tas negali suprasti mūsų jaudinimosi.

Daugelį mėnesių su tėvyne mes buvome surišti vien plonyčiu eterio siūleliu, bet ir tai nevisada. Apie įvykius, vykstančius fronte ir tarybiniam užnugary, mes sužinodavome tik per Tarybinio Informbiuro santraukas iš Vasios Mošino.

Todėl suprantama, kad šitas žmogus, atlikinėjęs vien sunkią bei nuobodžią technikinę prievolę, tapo įkūnijimu visa to, kas darėsi už fronto.

— Na, kiek miestų apleidai? — rimtai klausdavo Kovpakas Vasią 1942 metais.

Ir vaikinas, liūdnai atskleidęs knygą, monotoniškai ir garsiai skaitydavo santrauką, o, baigęs skaityti, tylėdamas užversdavo savo bibliją ir tučtuojau pasišalindavo.

Man kartais darydavosi net gaila to vaikino: senio - vado priekaištai taip jį parblokšdavo, lyg jis pats būtų buvęs tų nelinksmų įvykių bei pranešimų kaltininkas.

Bet štai dar 1942 metų gruodžio pabaigoje Vasios balsas sustiprėjo, jis ėmė skaityti ryškiau, išmoko staptelti pačiose įdomiausiose vietose, ėmė įterpinėti psichologinių pauzių. Ir klausytojų vis daugiau ėmė rinktis prie štabo, todėl Vasiai teko skaityti santrauką įvairiose dalinių rinkimosi vietose. Paskui ją ėmė dauginti mašinėle ir siuntinėti kuopoms kartu su operatyviniais štabo dokumentais, o netrukus ėmė leisti dviem trimis šimtais egzempliorių, spausdindami rankine partizanų spaustuve, atsiųsta mums į ledo aerodromą.

Kartą įvestas, kaip ir daugelis kitų tradicijų, santraukos skaitymas štabe būdavo kasdieną. O žiemą, pradedant 1942 m. gruodžio mėnesiu, šitoji apeiga darėsi vis iškilmingesnė bei gyvesnė, o Vasia Mošinas štabe visų buvo laukiamas su dideliu nekantrumu.

Lapkričio 19 dieną prasidėjo Raudonosios Armijos puolimas, ir Vasia buvo verčiamas skaityti santrauką po kelis kartus klausytojams, čia pat įterpiant gilių strateginių ir filosofinių pastabų.

Lapkričio 23 dieną užsidarė žiedas ties Kalačiu, ir iš kažkokių kaustytos skrynios gelmių mūsų štabo archivarijus Semionas Tutučenka ištraukė Volgos žemėlapį, ir vakarais į jį tiesėsi stori nušalę senių ir paauglių pirštai, ieškodami vos pastebimo skridinėlio su užrašu "Kalačias."

(Bus daugiau)

Laisvoji Sakykla

APIE DIPUKUS

Labai daug apie juos rašoma. Kodėl taip daug svarbos dedama į juos? Rašo korespondentai, rašo redaktoriai; vieni juos giria, kiti peikia, ir tt. Nagi, ar jau jie tokie čia svarbūs sutvėrimai, kad daug apie juos pašvęsti laiko reikia? Iš karto apie dipukus-bėgūnus, kurie bėgo kartu su hitlerininkais iš Lietuvos (žinoma, ir jie hitlerininkais buvo) rašė daugiausiai apie juos diena iš dienos lietuviškoji kryžiokų spauda, nes iš to laikraščių leidėjai darėsi sau gerą pelną. Progresyviška spauda, kaip tai Vilnis, Laisvė, rašė visai antraip: bėglius-dipukus ragino grįžti į Lietuvą. Dabar jau kiti vėjai ir pastariesiems užpūtė apie dipukus. Laisvės No. 171 A. Bimba krisluose, pašventęs didesnę pusę krislų, rašo ir bando visą svietą įtikint, kad dipukus-bėgūnus pamylėtų ir jiems darbą bei butą padėtų surasti. Bet d. Bimba nepasako, kodėl turime imti tokią atsakomybę ir būti tokie geraširdžiai dėl tų dipukų. Ar dėl to, kad jie nenorėjo grįžti į Lietuvą? O kad jie nenorėjo, žinome visi: jie buvo kuom nors prasikaltę prieš Lietuvos liaudį. Man rašo vienas storas ponas mano giminaitis iš Vokietijos, kad jis jau į Lietuvą grįžti negali, nes jam gręsia Sibiras. Matyt, jau jis žino, ką kalba. Kaip mes galime dipukais, viešpačiais, bėgliais, dievo paukšteliais, kaip jie save krikština, pasitikėt ir jiems tokią malonę daryt—darbus-butus surasti? Na, o jeigu kas ant jo bus nužiūrima, kad jis koks kriminalistas, ką blogo bute pas mano kaimyną padaro arba dirbtuvėj, tai ant ko gula atsakomybė? Lai jais rūpinasi tie, kurie juos atsikvietė. Matome spaudoje, kad dipukai jau pradeda viens antrą įtarti kriminalystėje, kurie padarė Lietuvoje, o mes žinome, kad tokių yra daug ir labai daug. Galima paimti vieną už pavyzdį iš daugelio: Pradžioje liepos atvyksta vienas bėglių į šią šalį, kaip ir daugelis jų. Tuojau "The Miami Herald" taip jį pamylėjo, kad net jo paveikslą į laikraštį įdėjo — jauno, 22 metų amžiaus esto Ula Uibopuu,—ir net darbą jam prižadėjo ir davė to paties laikraščio leidykloje. Ar žinote, kodėl? Ogi todėl, kad "The Miami Herald" unijistai darbininkai jau bus koki 7 ar 8 mėnesiai kaip išėję ant streiko ir pikietuoja diena iš dienos spaustuvę, bet laikraščio leidėjai prisigabenę skebų, šiaip taip išleidžia laikraštį, bet ne punktualiai. Jeigu tokie dipukai, savo šalyse gyvendami, padėjo priešui, naciams, savo liaudį terioti, išdavinėti ir net žudyti, tai būkime tikri, kad jie skebaus ir, reikalui prisiėjus, darys tą patį veiksmą, ką jie darydavo savose šalyse, komanduojami nacių rudmarškinių. Čia gyvena ant visados apsistojęs dipukas lietuvis, buvęs Smetonos teisėjas, taip pat pasirodė "didelis patriotas" ir baisus nachalas.

Viename čia mūsų sambūryje besikalbant, mūsų vienas draugas kiek neigiamai išsitarė apie Smetoną ir jo režimą. Tuojau "teisėjas" dipukas, prišokęs prie išsireiškėjo, pagrūmojo: "Nutilk, nes momentaliai snukį sudaužysiu!" Vėliau vyrukas, pamatęs, kad jam čia ne smetonuota Lietuva, o jis pats ne teisėjas, nuleidęs nosį nudūlino į pakampę bumbėdamas, "jei taip Lietuvoj, tai šį niekšą pasiųsčiau ant 10 metų į kalėjimą." O ar jūs manote, kad jeigu mes tokiems surasime darbą ir butą, tai jie pasikeis ir bus draugiški, nuoširdūs tau už tavo geraširdiškumą? Nemanau, nes aš jau gerai pažįstu Lietuvos "nepriklausomybės" šnipus ir visą jos aparatą. Mums negalima jų įsileisti ne tik į mūsų organizacijas, bet negalima su jais ir taip draugauti.

Zigmantas .

★

Redakcijos Pastaba

Pamatinė šio straipsnio autoriaus klaida yra tame, kad jis nedaro skirtumo tarpe dipukų ir dipukų. Visus jis juos suverčia į vieną krūvą. Jam jie visi fašistai ir kriminalistai.

Betgi jau aiškiai nustatyta, kad mes turime dipukus net trijų kategorijų. Daugelis jų buvo nacių išvežti Vokietijon darbams. Daugelis jų bėgo iš Lietuvos todėl, kad Lietuva virto baisių mūšių lauku. Kiti bėgo todėl, kad buvo nacių propagandos paveikti.

Mes manome, kad visi šitie dipukai padarė klaidą, kad tuojau po karo nesugrįžo Lietuvon. Lietuvoje jie būtų buvę daug laimingesni. Bet jie nesugrįžo, jie pribuvo čia. Su tuo faktu reikia skaitytis. Juos visus skaityti kriminalistais arba naciais negalima. Jie čia tampa darbininkais,—tūli sunkaus darbo darbininkais. Pažangieji lietuviai, mūsų supratimu, neturi nuo jų šalintis, juos savo priešais skaityti. Priešingai, reikia jiems padėti įsikurti, pažinti amerikinį gyvenimą, tapti gerais, susipratusiais darbininkais.

Kas kita su tais dipukais, kurie karo metu Lietuvoje bendradarbiavo su naciais, arba buvo smetoniniam režime pareigūnais. Jų tarpe yra kriminalistų, padėjusių naciams niokoti Lietuvą ir žudyti jos žmones. Tokių reikia saugotis, prieš tokius reikia kovoti.

Dar kartą pabrėžiame. Mūsų supratimu, jokiu būdu neleistina visus dipukus traktuoti kaipo kriminalistus ir nacistus, kuomet puikiai žinome, kad šios rūšies dipukai yra didelėje mažumoje, sudaro tik mažą dalelę naujosios imigracijos, kad milžiniška dipukų dauguma nėra kriminališkai nusidėję Lietuvos žmonėms, kad yra karo audrų atblokšti Amerikon ir tik trokšta įsikurti ir žmoniškai gyventi. Kad daugelis jų taip rūsčiai kalba apie Tarybų Lietuvą, tai tik todėl, kad jie yra fašistinės propagandos suklaidinti, kad nežino tiesos apie Lietuvą ir jos didvyriškas pastangas susikurti laisvą, socialistinį gyvenimą.

LIETUVOS KOLEKTYVINIUOSE ŪKIUOSE

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

siasi dideli žaliuojančių javų masyvai, kurie priklauso kolektyviniams ūkiams "Žeberiai", Salomėjos Nėries vardo, "Tėvonys", "Junkeliai", "Aušra", "Naujasis gyvenimas". Kolektyvinių ūkių laukuose ištisomis dienomis ūžia nenutylą Kelmės MTS traktoriai, arią pūdymus.

Traktoriai. Visai neseniai jie Lietuvoje buvo didelė retenybė. O dabar traktoriai tvirtai įėjo į lietuviško kaimo buitį. Traktorininko profesija laikoma viena garbingiausių. Ją įsisavina ne tik vyrai, bet ir merginos. Sekdamos garsios Tarybų Sąjungos traktorininkės Praskovjos Angelinos pavyzdžiu, TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos deputatė Emilija Reišytė kreipėsi į Tarybų Lietuvos merginas, ragindama jas įsisavinti traktorininko specialybę. Į tą raginimą atsiliepė tūkstančiai merginų. Emilijai Reišytei vadovaujant Kauno apskrities Raudondvario MTS sukurta pirmoji respublikoje moterų traktorinė brigada. Į ją įėjo komjaunuolės Aldona Budrevičiūtė, Marytė Putelytė, Natalja Latvaitytė ir kitos. Šimtai merginų mokosi kursuose. Daugelis jau dirba prie traktoriaus vairo.

Sėjos išvakarėse respublikos traktorių parkas buvo papildytas 1200 naujutėlėmis tėvyninės gamybos vikšrinėmis mašinomis. Toksai traktorių parko padidėjimas įgalino respublikos kolektyviniuose ūkiuose užbaigti sėją žymiau anksčiau ir geriau, negu pernai.

Visų MTS traktorininkai lenktyniauja dėl aukštų arimo ir sėjos tempų bei puikios kokybės. Ypatingai įžymių laimėjimų pasiekė traktorininkai: Bronius Žemaitis iš Šilutės MTS, įvykdęs sėjos metu savo metinę užduotį, broliai Jonas ir Antanas Važnevičiai iš Kaišiadorių MTS, kurie įdirbdavo po 10-12 hektarų per pamainą, vietoje normoje numatytų keturių, Jonas Dubauskas iš Šiaulių MTS, suaręs po 15 hektarų per pamainą.

Kolektyvinių ūkių valstiečių, MTS darbuotojų ir žemės ūkio specialistų darbo pastangomis pasiektas laimėjimas. Sėja užbaigta. Daug pasėta viršum plano. Visur prasidėjo pūdymų arimas ir pasėlių priežiūra. Nauja jėga įsiliepsnojo kova dėl gausaus derliaus.

Norwood, Mass.

Prisiminimas 10-metinių nuo Mirties Teofiliaus Sarapo

Teofilius Sarapas buvo plačiai žinomas Bostono apylinkėje, kaipo sąmoningas, nuoširdus darbuotojas dėl progreso ir gerovės visuomenės.

Teofilius Sarapas

Sarapas buvo uolus rėmėjas darbininkiškos spaudos, progresyvių organizacijų ir rėmėjas naujo gyvenimo.

Jei Sarapas būtų šiandien gyvųjų tarpe, jis džiaugtųsi atsiektais laimėjimais pasaulio dėl naujo gyvenimo be išnaudotojų, nors tas laimėjimas ateina per dideles ir sunkias kovas.

Sarapo našlė Beatrice Sarapienė tankiai prisimena savo vyrą Sarapą ir pagal geriausią išgalę paremia Teofiliaus Sarapo gerbtinus idealus.

Amžinos atminties Teofiliui Sarapui! **Draugas.**

PHILADELPHIA, PA.

MIRĖ

Šios savaitės antradienį mirė ilgametis Laisvės skaitytojas ir rėmėjas **Petras Kuodis,** 63 metų, gyvenęs 7625 Central Ave.

Pašarvotas Juozo Kavaliausko koplyčioj, 1601 So. 2nd St.

Laidotuvės šį penktadienį, rugpiūčio 12, 10 val. ryte, iš Kavaliausko koplyčios į Oakland kapines.

Giminės ir draugai prašomi dalyvauti šermenyse ir laidotuvėse.

(Žinią telefonu pranešė laidotuvių direktorius Juozas Kavaliauskas.)

Tikrai Būkite Šiame

PIKNIKE

Paremkite Dienraštį Laisvę

Šį pikniką rengia Literatūros Draugijos ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Apskričiai.

Paramai Dienraščio Laisvės

☆☆☆

Įvyks Sekmadenį,

Rugpj. 14 August

☆☆☆

LIBERTY PARK

340 Mitchell Ave., Linden, N. J.

☆☆☆

Antano Pavidžio Orchestra

Gros įvairius kavalkus šokiams

☆☆☆

PRADŽIA 1-MĄ VAL. DIENĄ

Įžanga 50 c.

☆☆☆

Kiekvienas apšvietą branginantis žmogus, kiekvienas dienraštį Laisvę mylintis žmogus turi dalyvauti šiame piknike. Tai bus didžiojo New Yorko lietuvių piknikas, paramai dienraščio Laisvės.

Lowell, Mass.

Išvažiavimai, Susirgimai Ir Kitos Nuotrupos

Iki šių metų mūsų pažangiųjų lietuvių vietinės organizacijos vis rengdavo išvažiavimus Charles Freemano ūkyje, Westford, Mass. Bet šiemet ta vieta parduota kitiems ir pasidarė mums nebeprieinama rengti išvažiavimus bei piknikus. Reikėjo pasiieškoti kitos vietos vasariniams parengimams. Susirasta kita prieinama vieta, kur galima surengti neblogus piknikus, artimam Lowellio priemiesty, pas gerbiamus Philip Bagočius, Collinsville, Mass.

Čia pateikiu ir kelrodį, kaip susirasti Bagočiaus rezidenciją:

Iš Lowellio miesto reikia imti kelią, kuris vadinasi **Lakeview Avenue** ir važiuoti apie 3½ mylios, iki privažiuosi dirbtuvę prie pat kelio. Tik nevažiuok pro dirbtuvę, bet čia **pasuk po dešinei** (čia ir autobusai sustoja). Pasukęs iš didžiojo kelio po dešinei, čia po kairei ir upelis teka, dabar važiuok arba eik sau tiesiai pirmyn upelio pakrančiu iki po netolimo ėjimo šis paprastas kelias persiskiria į dvišakį. Tame dvišakyj apsistok ir čia pat po kairei jau Bagočiaus namas. Gi užpakalyje to namo yra pikniko vieta: sodas ir aukštų medžių pušynėlis,—tai yra upės pakrantė. Visur matysi iškabą: "Picnic". Jeigu ką nors angliškai klaustumėt, tai klauskite: **"Mr. Philip Bagochow."**

Dabar, apibrėžęs apie naują vietą mūsų piknikams ir kaip ją surasti, prašau kaimyninių kolonijų draugus ir drauges pabandyti mus surasti šio mėnesio 21 d. Taip, rugpjūčio 21 dieną, Lietuvių Literatūros Draugijos 44-ta kuopa rengia pirmą šių metų pikniką - išvažiavimą į gražų paupį, kur galima bus ne tik gražiai pasipiknikauti, bet ir pasimaudyti tyrame vandenyje. Mr. ir Mrs. Bagočiai yra priimni ir labai malonūs žmonės. Tad bus malonu čia visiems susitikti ir susipažinti.

Nežinome, kas iš tolimesnių kaimynų bus pirmutiniai mus atlankyti naujoj piknikų vietoj ir pirmame šių metų LLD kuopos piknike, bet tuos, kurie bus, mes **pamylėsime tikruoju draugiškumu!**

★

SUNKIAI SERGA

Liepos 30 dieną padaryta sunki operacija ant vidurių draugui Alekui Rutkauskui. Rutkauskas jau keli mėnesiai atgal skundėsi, jog jo viduriai kaž kaip netvarkingai veikia, bet vis dar dirbo, nes vienas šeimynoj · dirbdamas turi pragyvenimą užsidirbti.

Šį kartą daktarai prisakė greit pasiduoti į ligoninę operacijai.

Ligonis atrodo neblogoj padėtyj, ir mes visi linkime draugui Alekui greičiau taisytis ir sveikti.

Rutkauskas randasi Šv. Jono ligoninėje. Prašome jį atlankyti šiomis valandomis: nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

Kuomet Alekas Rutkauskas buvo sveikas, buvo nepaprastai veiklus draugas. Jis viskam surasdavo laiko ir galimybių, niekad nesiskųsdamas sunkumu.

★

Svečiai iš Tolimo Detroito

Mums, lowelliečiams, nuo seniau plačiai žinomi Jonas Kuzborskas ir jo draugė (buvusi Karkuckaitė) Marijona šiuo laiku svečiuojasi Naujojoj Anglijoj.

Jie biznį turi Detroite, bet jiems lengvai pasiekiama Florida ir kiti puikūs šalies kraštai.

Gi šį kartą jie jau atlankė ir mus. Nors neilgai tesisvečiavo pas mus, tačiau, atlankę kitas gimines ir pažįstamus, vėl sugrįš į Lowellį šį šeštadienį, rugpjūčio 13 dieną.

Marijona yra mano giminaitė, o Jonas senas mano bičiulis ir, žinoma, susigiminiavę, todėl be galo yra malonu nors retkarčiais su jais susitikti.

Šio šeštadienio vėlesniame popietyje svečiai atsilankys Lietuvių Piliečių Klubo buveinėje, 14 Tyler St., ir ten tikisi susitikti daugiau senų pažįstamų ir seniai bematytų.

Welcome, Mr. & Mrs. J. M. Koch! Mes jūs maloniai laukiame.

★

Lowelliečiai dar beveik nepasirodė su skaitlingesniu sveikinimu "Laisvės" kaipo dienraščio 30 metų jubiliejaus. Bet draugė Uršulė Daugirdienė, matyt, gerai darbuojasi rinkdama pasveikinimus nuo gerųjų prietelių ir "Laisvę" mylinčių. Kiekvienas padorus lietuvis myli dienraštį už jo kovingumą prieš reakciją ir uolų gynimą demokratijos.

★

Reikia Juos Paremti

Nashuos pažangiųjų būrelis rengia gražų vasarinį pažmonį, kuris įvyks šį sekmadienį, rugpjūčio (August) 14 d., Bennie's Mickevich nuosavybėje, Lowell Road, Nashua, N. H. Labai svarbus tikslas: parėmimui civilių teisių gynimo. Tad lowelliečiai irgi turėtų gausiai paremti našviečių vertingą darbą.

Be to, Lowellyj irgi reikia pasirūpinti sukėlimu nemažos sumos tam pačiam tikslui.

J. M. Karsonas.

Jersey City, N. J.

Žvirblis Turi Naujus Namus

Šešių metų berniukas Dean Greiger, 26 Weldon St., Jersey City, N. J., eidamas gatve surado nepalekiantį ir iš lizduko išpuolusį žvirbliuką, smarkiai susižeidusį ir kraujuose paplukusį. Vaikas paėmė ir parnešė jį į namus. Vaiko motina apšvarino ir įdėjo vaton. Tačiau mažytis iš alkio ir skausmų cypė be perstojimo.

Jaunasis Greiger motinai nematant žvirbliuką nusinešė į aptieką, kurioje su tam tikromis gyduolėmis jo kraują sulaikė, davė akių "tube," su kuriuo būtų galima žvirbliuką maitinti.

Jaunasis berniukas ir jo motina priėjo išvados, kad jaunasis žvirbliukas turi gyventi. Jie pradėjo jį kiaušiniu maitinti, bet žvirbliukas vis klykė ir maisto neėmė.

Pagaliau šeimynoje pagaminti "spaghetti" valgiui ir jaunam berniukui netikėtai padavus žvirbliukui "spaghetti" jisai godžiai suvalgė. Patėmijus tai šeimininkė nusistebėjo ir suteikė jam daugiau. Nuo "spaghetti" žvirbliukas pradėjo atsigauti ir nustojo klykęs ir gražiai augo.

Šeimininkė, norėdama suteikti jaunam paukštukui laisvę, atidarė langą ir jį padėjo, manydama, kad gal motina patėmys ir jį pasiims. Tačiau nei motina atlėkė, nei jaunas žvirbliukas nuo lango į lauką lėkė, bet vėl į kambarį nutūpė.

Įįvykus tokiai scenai, šeimininkei neliko nieko kito daryti, kaip tik pirkti klėtką ir laikyti žvirbliuką, kaipo šeimynos narį, o berniukas labai paukštuką pamylo.

Šeimoje yra šuniukas Beauty. Iš karto Beauty nebuvo patenkintas nauju įnamiu ir tankiai paburzgė, kuomet visi šeimos nariai kreipė domės į mažytį paukštuką, mat, pavydaus būta. Bet su laiku apsiprato ir žvirbliukas, nutūpęs ant Beauty nugaros cypė ir šuniukas su pasitenkinimu jį po kambarius nešioja. Esant tokiai scenai, likosi pašaukti vietinės spaudos reporteriai ir jie šį nuotikį plačiai aprašė. Šeimininkė manė, kad reikės Beauty atiduoti ir paukštuką auginti, bet kuomet abu gyvūnai taikiai gyvena, tai šeimininkai nusprendė abu laikyti. Šeimininkė spaudos reporteriams juokais pasakė, kad nuo dabar ji turės bent kelis kartus "spaghetti" virti, kad patenkinus žvirbliuką maistu.

Pilietis.

PRANEŠIMAS

BROCKTON, MASS.

Moterų Apšvietos Klubas rengia pikniką rugpjūčio (Aug.) 14 d., Lietuvių Tautiško Namo Parke, Winter St. - Keswick Road, Brockton, Mass. Prašome visus dalyvauti. Bus muzikos programa ir valgių.—B. Navickienė. (182-183)

San Francisco, Cal.

IŠ TOLI SVEČIAI

Čia lankėsi San Francisco, Oaklande ir San Leandro pas dd. Karosus malonių svečių iš tolimų rytinių valstijų Rožė Behmer, po tėvais Merkytė, taipgi jos vyras Joseph ir dvi dukrelės Nancy ir Tessie iš Philadelphijos. Ją rytiečiai gerai žino, nes ji vadovauja lietuvių chorą, kuris, rodos, yra pirmas lietuvių choras, dainavęs per televizijos radijo bangas.

Taipgi kiek laiko svečiavosi pas Oregono ūkininkus losangeliečiai dd. Juozas ir Elzbieta Babičiai. Jie, grįždami iš vakacijų, buvo sustoję pas dd. Karosus ir, trumpai pabuvę, išvyko atgal į savo namus.

★

Apie Draugišką Išvažiavimą

Liepos 30 d. mūsų draugai ir draugės oaklandiečiai ir mūsų LLD kuopos turėjo draugišką ir skaitlingą išvažiavimą Oaklando parke, tad ir mes, San Francisco lietuviai, kurie tik galėjom, ten dalyvavom ir draugiškai praleidom laiką.

Draugės oaklandietės turėjo pasigaminę skanių užkandžių ir minkštų gėrimų, tai ten nuvykę visi pasisotinom. Kiek pelno liko nuo minėto išvažiavimo, bus panaudotas dėl angliško dienraščio "P. W." Tai pagirtinas dalykas draugams rengėjams, ir ačiu tiems, kurie skaitlingai susirinko paremti tą išvažiavimą. Komisija išvažiavimo: d. Karosienė, Mičiulienė, Radienė ir V. Sutkienė.

★

Draugiška Užuojauta

Mūsų draugiškam išvažiavime per draugę Karosienę padarytas sumanymas, kad parinkti aukų iš mūsų kolonijos draugų ir draugių ir su tuom išreikšti draugišką paguodą ir finansinę paramą draugams Jokubkams, chicagiečiams, netekusiems jų mylimos dukrelės Wilmos. Mes žinom, kad tas įvykis sudarė daug finansinių išlaidų, todėl mes nors maža dalele prie tų išlaidų prisidedam.

Tam sumanymui visi pritarė ir išreiškė kiekvienas gailestį draugams Jokubkams. Surinkta, rodos, $25 aukų nuo mūsų mažos grupelės žmonių. Nors maža suma, bet aukauta su dideliu nuoširdumu.

★

Draugų Nelaimė

Trumpoj praeityj didžiai buvo susižeidęs mūsų mylimas jaunas draugas Frank Vesely, bet girdėjau, kad baigia susveikti.

Šiuo laiku buvo sunkiai susižeidęs rankos pirštą ir net iš darbo turėjo išlikti keletą dienų mūsų geras draugas R. Mijat, tai yra, buvusios d. Paukštienės vyras. Girdėjau, kad sveiksta.

Per telefoną draugė U. Burdienė pranešė, kad nelinksma jaučiasi, kad jos draugas Vincukas Burda nesveikuoja, tai negalėjo nė ant išvažiavimo dalyvauti. Tai gaila draugų, kad įvyksta nesveikumai, bet tikiuosi, kad visi greit ir gerai pasveiks.

★

Gera Naujiena Losangeliečiams

Virš pora metų draugai Petruliai iš Los Angeles išvyko į Oregon valstiją ūkininkauti ir jie ten buvo gerai įsikūrę savo ūkį. Bet praeitą pavasarį d. P. Petrulis pametė plūgą ant ūkio, nuvyko į Los Angeles ir, rodos, jau ten kriaučiauja. Dabartiniu laiku draugė Natalija Petrulienė gyveno ir dirbo ant ūkio iki liepos pabaigos. Šiomis dienomis gavau žinią, kad draugė Petrulienė pardavė savo ūkį ir ne po ilgo vėl sugrįš atgal į Los Angeles gyventi.

Tai, mano supratimu, losangeliečiams gera naujiena, kad susilauks vėl geros draugės ir veikėjos d. Petrulienės į savo koloniją.

Geros kloties draugams Petruliams sugrįžti ir gyvuoti Kalifornijoj!

★

Nepameskite Vilties

Man viena gera draugė rašo laišką iš Los Angeles ir nelinksma, kad šią vasarą Lietuvių Moterų Apšvietos Kliubo narės labai aptingo veikti ir pas ją nėra vilties, kad rudens arba žiemos sezonu vargiai kas bus galima veikti.

Žinoma, tai nelinksmas dalykas, kada vienos perdaug atšalusiai nesirūpina organizacijos gerove ir nepadeda toms, kurios nori veikti, bet, drauge, nepameskite vilties ir veik, kiek yra galima, tai ir eilinės narės ateis į talką ir galėsite puikiai veikti ir organizacija gerai gyvuos.

M. Alvinienė.

Worcester, Mass

Pirmoji LMS Seminaro Diena

Sekmadienį dauguma Seminaro mokinių susirinko; buvo aprūpinti kambariais. Pirmadienį prasidėjo pamokos.

Vietinis Seminaro komitetas susideda iš: Richard Janulis, Mary Sukackas, Juozas Kižys, Helen Janulytė, Helen Kižytė.

Iš mokytojų šiais metais yra visi nauji, išskiriant Al Merkį, kuris ir pereitais metais mokino šokių LMS dviejų savaičių Seminare. Tarp mokytojų yra: Al Merkis—šokių mokytojas; Biruta Ramoškaitė — muzikos; St. Jasilionis —lietuvių kalbos ir istorijos; Carl Heines Roth—dramos.

Mokiniai, kurie lankė Seminarą pereitais metais, sako, kad šiemet jiems patinka taip pat Seminaras, kaip ir pernai; o tie, kurie šiemet atsilankė pirmu kartu, sako, jeigu jie pernai būtų žinoję, kad čia kaip ko labai naudingo ir reikalingo galima išmokti, būtų lankę ir pernai, kaip išsireiškė viena kanadietė studentė, sakydama: "Mes manėme, kad tas visas dalykas tik ant juoko savęs laikymas, bet šiemet, pamačius, kas čia veikiama, sugrįžus Kanadon agituosiu, kad ir ten panašūs seminarai būtų steigiami ir palaikomi."

Studentų pradžioje gal kiek mažiau, negu pernai, bet tikimasi, kad dar atsiras daugiau. Abelnai visų—komisijos, mokytojų ir darbininkų kooperacija ir nuotaika labai gera.

Vėliau parašysime ką nors daugiau.

Reporteris.

Liaudininkai Suvaldo Kinų Tautininkų Banditus

Nanking, Kinija.— Slapti tautininkų partijos agentai mėgina iššaukt maištus prieš liaudininkų - komunistų valdžią keliose Kinijos provincijose.

Tautininkų sudarytos šaikos žudė ir plėšė gyventojus, žagino jų moteris ir degino namus. Tiem gengsteriam vadovavo dvarininkai, buožės ir persirengę tautininkų oficieriai bei žandarai.

Liaudininkų policija suėmė kelis tūkstančius tų banditų ir sunaikino daug jų šaikų.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1 p.)

sak korespondento, apskaičiuoja, būk amerikinėje zonoje Vakarų Vokietijos Komunistų Partija negausianti daugiau balsų, kaip 7.5 nuoš. visų paduotųjų.

Ruhro srityje, kuri yra britų zonoje, komunistai negausią daugiau, kaip 10 nuoš. paduotų balsų.

★ ★ ★

Lai šiuose rinkimuose komunistai gauna mažiau 5 nuoš., o ir tuomet Wall stryto agentai skelbs, būk komunizmo pavojus grumoja Vakarams!

Atsiminkime: rugpiūčio 14 d. balsavimai Vakarų Vokietijos darbo žmonių būklės nepagerins!

Vaistas "AZIVA"

No. 1. — Šis vaistas geras nuo nudegimo.
Nusideginus reik pamirkyti ske pečiukę į vaistą ir kloti ant skaudamos vietos. Kartoti kol sustos skaudėti. Didelė bonka, $1.59. Mažesnė $1.35.

No. 2. — Šis vaistas geras nuo pūliuojančių žaizdų.
Turint pūliuojančių skaudulių, reikia pamirkyti tyrą skepečiukę ir uždėjus ant skaudulio palaikyti 1 valandą. Pakartoti 2 ar 3 kartus arba kol sustos skaudėjus.
Bonka $1.59. Mažesnė, $1.35.

No. 3. — Šis vaistas geras nuo akių skaudėjimo.
Kada turite akyse karštį atsigulus aukštieninku įleiskit lašą vaistų ir užsimerkę palaukit dvi minutes. Tada bus gerai. Atkartoti kas 2 valandas, kol sustos sopėti.
Kaina 95c

No. 5. — Šis vaistas geras nuo plaukų ir galvos niežėjimo.
Jei galvą niežti, vartok šią pomadą taip: paimė 3 lašus ant delno ir trink kokias 2 minutes. Sustabdo niežėjimą ir žmogus jaučiasi gerai Bonkutė — $1.59.
Užsakymus duodant, įdėkite money orderį ar čekį, ar pinigus į voką ir siųskite sekančiu antrašu:

J. MACHINSKAS,
295 Silver St., So. Boston 27, Mass.
Šie vaistai yra skelbiami per Amberlando Radio pusvalandį.

CHARLES J. ROMAN
Laidotuvių
Direktorius

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Poplar 4110

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
BROOKLYN, N. Y.

Visokiausi vaistai, kosmetikai kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktelai, ligonių kambariui reikmenys už griežtai žemas kainas.

RECEPTŲ SPECIALISTAI
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

JOSEPH BALTAITIS
BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms
TELEVISION
SHUFFLE BOARD
Telefonas
EVergreen 4-9407

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(Kampas 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite:
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.
Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Joseph Garszva,
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

TELEPHONE
STAGG 2-5043

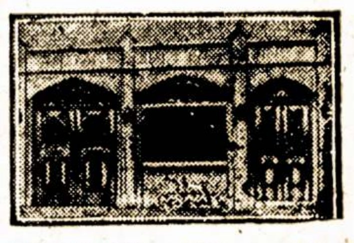

RES. TEL.
HY. 7-8631

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Sveikina iš Atostogų

Muzikė Bronė Sukackienė (Šalinaitė), kuri su šeima — vyru Juozu, sūneliu Dimitriu ir motina Šaliniene — dabar atostogauja Naujojoje Anglijoje, iš Montreal rašo:

Sveiki!—Mes atvykome čionai į Bob Žukausko ir Harry Mitkaus dubeltavas vestuves. Buvo šaunios. Mama taip pat atvyko su mumis, ji atskrido iš Miami pas mus Brooklynan, o iš ten važiavome mašina, džiaugdamiesi gražiais vaizdais. Oras ir čia karštas.

Pabuvoję čionai, lankysimės Maine valstijoje ir kitose Naujosios Anglijos vietose. O mūsų Dimi jau klausia, kada vėl eisime į Kultūrinį Centrą ir valgysime oranžavos spalvos sriubos (šaltabarščių).

Geriausi linkėjimai visiems laisviečiams.

Draugiškai, **Bunny.**

Linksmas Gimtadienis

Praėjusį šeštadienį, rugpjūčio 6-tą, Walter Meilūnas, kuris bartenderiauja pas Petrą Kapicką, minėjo savo gimtadienį. Iš karto jis buvo lyg ir pamiršęs, bet bekalbant apie gimtadienius ir jis prisiminė savąjį. Savaime aišku, kad Walteris praleido gimtadienį linksmai. **L.**

Svečiai

Pirmadienį Laisvės raštinėje buvo A. Globičius iš Kearny, N. J. Jis užmokėjo už Adomaičio (newarkiečio) prenumeratą ir nuo savęs davė $5 sveikinimui dienraščio jubiliejumi.

Po vizito pas mus, jis nuėjo pasisvečiuoti pas brolį, brooklynietį V. Globičių. Vėliau abu broliai Globičiai atėjo raštinėn. Vincas Globičius neseniai svečiavosi Scranton, Pa., ir iš ten parvežė prenumeratos atnaujinimą.

Dėkojame abiem broliam Globičiam už auką ir prenumeratas. **L.**

Unija Gina Visų Teisę Prie Darbo

CIO United Public Workers Lokalas 20-tas pasiuntė valdinei Civil Service Komisijai laišką, kuriame protestuoja prieš diskriminaciją — skirstymą darbininkų visiems lygiai turinčiame priklausyti darbe.

Unija pažymi vieną specifišką nuotikį, kur dirbusieji Veteranų Administracijoje kaipo laikini, bet turį teisę ir atitinkamą laipsnį liktis pastoviais darbininkais negrai tapo atstatyti iš darbo. Atstatyti 7 iš 12-kos turėjusių teisę ir tikusių pasilikti. O keturis turėjusius teisę pasilikti baltuosius visus paliko darbe ir priedams, attleistų negrų darbininkų vieton ir padidinant štabą, priėmė dar 9 baltus darbininkus, kurie ten visai nebuvo dirbę, nauji, neturėję jokios legalės teisės gauti darbą pirm tų jau dirbusių tenai negrų.

Į Laisvės Pritarėjus

Šį sekmadienį, 14-tą d. rugpjūčio, įvyks Laisvės naudai piknikas. Pikniko vieta visiem gerai žinoma — Liberty Park, 340 Mitchell Ave., Linden, N. J. Visi ir visos šios aplinkės Laisvės pritarėjai kviečiami į pikniką. New Jersey valstijos parengimų lankytojai dažnai aplanko brooklyniečių parengimus. Brooklyno ir jo apylinkės parengimų lankytojai kviečiami atvykti į New Jersey valstiją ir paremti taip svarbų parengimą Laisvės naudai.

New Jersey valstijos Laisvės pritarėjai jame bus. Būtų malonu matyti ir iš Pennsylvanijos valstijos Laisvės patrijotus. Philadelphija nėra toli nuo Linden, N. J.

KELRODIS

Važiuojant automobiliais ir pervažiavus Pulasky Skyway, Jersey City, imkite kelią 25-tą iki Wood Ave., Linden, N. J., sukitės po dešinei ir važiuokite iki Simson Ave., ir po kairei vieną bloką iki Mitchell Ave.

Traukiniai išeina nuo Pennsylvania stoties iš New Yorko, 7th Ave. & 33rd St., sekamomis valandomis: 11:40, 1:05, 2:10, 3:35, 4:08, 4:50.

Kviečia, **Rengėjai.**

Priteisė Mokėti Anūkų Užlaikymui

Divorsuotos šeimos problemai atsidūrus pas teisėją Panken, jisai patvarkė, kad divorsuoto vyriškio tėvas turįs mokėti po $75 per mėnesį užlaikymui dviejų mažamečių sūnaus vaikų, kad jų motinai, divorsuotai jo marčiai, nereikėtų eiti dirbti paliekant vaikus vienus.

Teisėjas pareiškė, kad vaikams reikia daugiau ko, apart duonos, ir kad tą kitką — priežiūrą, vadovybę, meilę — geriausia galinti teikti motina.

"Senukas," sakė teisėjas, turįs išgalėti mokėti po $75, nes turįs mažiausia $5,000 metinių pajamų. Moteriškės motina jau gelbstinti šeimai užmokėjimu $63 dukters su anūkais rendos.

Šis nuosprendis skaitomas nepaprastu precedentu miesto bandyme neduoti pašalpos jos reikalingiems asmenims. Jeigu bus įvesta aptaksavimas išsigalinčių šeimų išlaikymui anūkų, ta praktika bus panaudota taksavimui ir mažiau išsigalinčių šeimų išlaikymui anūkų ar kitų neišsigalinčių savomis pajamomis išgyventi giminių.

6 Sužeidė Traukinyje

Sugedus elektros įvadui į traukinį, šeši Independent linijos Washington Heights traukinio keleiviai tapo sužeisti keleivių didžiumai išsigandus ir pradėjus per prikimštus vagonus spraustis link durų ir į pirminius vagonus, kur, tikėjosi jie, būsią saugiau. Sutraukta gaisragesiai ir policija, bet jų nereikėjo.

Masiniai Pikietavo Šapą

Unijistai vėl masiniai pikietavo American Machine & Foundry Co. šapą, 5596—2nd Ave., Brooklyne. Pikietuotojams bauginti, streiklaužiams vesti šapon buvo atsiųsta gal apie pusantro šimto ar daugiau policijos.

Turtingo Wall Street advokato Walter G. Dunningtono namai Southhampton, L. I., buvę apvogti, iš jų išnešta $90,000 vertės brangumynų.

Prospect parke įvyks beno koncertai rugpjūčio 11 ir 13-tos vakarais, 8:30.

ALDLD 2-ros Apskrities Kuopų ir Narių Atydai!

Tie nariai, kurie buvote paėmę platinti dovanų biliętukus dėl gegužės 22 d., 1949, ALDLD 2-ros Apskrities pikniko, Linden, N. J., kuris neįvyko dėl lietaus, malonėkite visus tuos bilietukus grąžinti d. Lideikienei, ALDLD 2-ros Apskrities sekretorei, Laisvės piknike šį sekmadienį, rugpjūčio 14 d., Linden, N. J. Čia įvyks ir tų dovanų padalinimas.

A. GILMANAS,
LDLD 2 Apskr. Pirm.

Queens Apskrities ALP Pastatė Kandidatus

Amerikos Darbo Partija Queens apskrityje taipgi jau paskelbė savo kandidatų sąrašą. Jo priešakyje randasi unijos organizatorė Mrs. Mary Murphy, narė Wholesale and Warehouse Workers Lokalo 65-to, kuris paprastai darbininkuose žinomas kaipo jaunimo lokalas už jo veiklumą, kovingumą.

Mrs. Murphy yra pirmoji moteris statoma kandidatu Queens prezidento pareigoms.

Kandidatu į City Council iš 5-jo senatorinio distrikto yra dvasiškis Samuel Hunt, Macedonian Baptist Church pastorius, Tuberculosis Health Association prezidentas ir Civil Rights Kongreso pirmininkas Rockaway Beach srityje, daugelio kitų organizacijų veiklus narys.

Kandidatais kitoms vietoms nominuoti: Arnold Olenick, Morris Pottish, John Ulisse Daone, Joseph J. Porte, Joseph Spencer — veteranai, unijistai, advokatai.

New Yorke Labiausia Stoka Namų, Daugiau Kelia Rendas

New Yorko srities namų reikalams vesti valdininkas (expediter) John J. Pendergast savo raporte skelbia, kad New Yorko mieste ir artimose apylinkėse jau leisti rendų pakėlimai po 16.7 nuošimčių, einant visašališkąja formula "leisti pelningą apyvartą" namų savininkams.

Leidimų kelti rendas jau išduota 418-kai savininkų, valdančių 2,400 namų.

Raporte įžiūrima, jog pakėlimai leisti didžiausi New Yorke, kur labiausia stoka namų, taipgi artimiausiose miestui Long Island apskrityse. O toliau užmiestyje — New Jersey, Pennsylvanijoje, Maryland ir Delaware valstijose, — kur ne taip didelė stoka namų ir kur daugiau namų randasi smulkiųjų savininkų rankose, pakėlimai leisti maažesni.

Mrs. Beatrice Resch, 52 metų, gyvenanti 25 Ridge St., New Yorke, įtarta kooperavime su falšyvų pinigų skleidėjais, areštuota ir sulaikyta kvotimui po $5,000 užstato.

Motormanas ir vienas keleivis susižeidė gatvekario susidūrime su sunkvežimiu Brooklyno centre praėjusį antradienį.

Mrs. Ray Maurice tapo pavojingai sužeista buso New Yorko centre.

Pirmadienį dar 51 newyorkietis raportuota susirgus vaikų paralyžiumi.

Ant. Lelis Palaidotas

Rugpjūčio 9 d. palydėtas į šv. Jono kapus Antanas Lelis, visiems lietuviams kriaučiams gerai žinomas Brooklyne. Jis pereitais metais buvo išrinktas lietuvių amalgameitų 54-to skyriaus finansų sekretoriumi. Tačiau dabartiniu laikotarpiu jam nebeteko ilgai kriaučiams patarnauti, mirtis užbaigė jo pareigą.

Praėjusį šeštadienį, rugpjūčio 6-tą, dirbinėjo stuboje. Bedirbinėjant užėjo nesveikata ir ūmai krito negyvas.

Lelis per eilę metų dirbo kriaučių industrijoje ir per daugelį metų priklausė unijoje, lietuvių lokale. Dirbtuvėje, iš jaunų dienų, dirbo fiteriu. Paskutiniu laiku dirbo pas Mičiulį ir iš tos dirbtuvės atsiskyrė su visais kriaučiais ant visados. Mičiulio dirbtuvės darbininkai liūdi, netekę gero ir seno unijisto. Tam liūdėsiui pareikšti jie nupirko gražių gėlių.

Aš, kaipo dirbtuvės pirmininkas, arčiausia jį pažinęs tik iš darbo su juomi kartu vienoje dirbtuvėje, tiek apie jį tegalėjau pasakyti. Gal būt draugai, pažinojusieji jį geriau, apie jį ir jo šermenis galės pateikti dienraštyje Laisvėje platesnių žinių.

J. Stakvilevičius.

Veteranams

Turėjusieji valdinę kario apdraudą, veik visi paskiausiojo karo veteranai, po karo apleidę tą apdraudą, taip pat ir tebeturintieji, tebemokantieji už ją gali gauti tūlą sumą dividendų iš tos apdraudos fondų.

Veteranų apdraudos fonduose yra susidarę $2,800,000,000 perviršiaus ir iš jo išmokės veteranams atitinkamas sumas. Gavimui tų pinigų jie turės išpildyti tūlas formas.

Tie dividendai, sako pranešimas, nėra kokia nors "veteranams pašalpa," bet grynas iždo perviršius, susidaręs iš to, kad mirtingumas tarp veteranų nėra toks aukštas, koks buvo manyta būsiant ir pagal kokį buvo nustatytos apdraudinės duoklės, kurias veteranai sumokėjo.

Reikalingi patarimų ar tų formų veteranai gali jas gauti Veteranų Administracijos raštinėse. Adresai randami telefonų knygose.

Ralph Mosca, 44 metų, mirtinai susižeidė nukritęs keltuvo olon statomame bildinge prie Grand ir Cannon Sts., New Yorke.

Anthony Grigalis
General Contractor
Stato naujus namus ir pertaiso senus sulig moderninės mados.

BUNGALOW EXPERTAI
Mes dabar statome daug bungalows. Duodame platų architektūros pasirinkimą ir pabudavojame stipriai ir patogiai gyvenimui. **Kainos žemos.**
Maliavojimu ir senų namų pertaisymu į moderniškus, esamę pasižymėję kaipo ekspertai.
Klauskite mūsų aprokavimo arba patarimo dėl pertaisymo namų.
Prašome kreiptis:
63-26—53rd Drive
Maspeth, L. I., N. Y.
Telephone: NEwtown 9-3215

Sharkio Bilius Nori Užčiaupti Protestą, Sako Marcantonio

Kongresmanas Vito Marcantonio, kandidatas į miesto majorą, ir Paul Ross, kandidatas į miesto iždininką (comptroller) pareiškė, kad Sharkio bilius "riboti" kėlimą rendų 15-ka nuošimčių yra bandymu užčiaupti miesto gyventojus. Bilius yra tam, kad jie neprotestuotų prieš kėlimą tų 15-kos nuošimčių ir kad nesiruoštų kovoti prieš būsimus ir daugelyje vietų jau esamus pakėlimus keleriopai po 15 nuošimčių.

Namų savininkės kompanijos jau yra pareikalavusios tų 15-kos nuošimčių ir tuo biliumi majoras O'Dwyer su Sharkey nori pateisinti leidimą pakelti visiems be išimties tuos 15 nuošimčių, sako darbiečiai.

Rekordinė Šilima

Rugpjūčio 9-tą New Yorke oro temperatūra peršoko kitą rekordą buvo 97.6 šilimos. Pirmesnė rekordinė 9-ji buvo 1900 metais, su 95 laipsniais. O šalčiausioji 9-ta buvo 1919 m., 58.8 laipsniai.

Miesto valdžia atleido iš valdinių įstaigų darbininkus 3 val., išskyrus gaisragesius, policiją, transportininkus, kurių darbas būtinas kas dieną, nežiūrint oro.

Buvęs atsidūręs ligoninėje su jaunos žmonos peiliu padaryta žaizda šone, turtuolis Gardiner S. Haring atsisakė ją kaltinti. Viskas tas buvę tik "šeimyniškas nesusipratimėlis," "netyčia." Jis yra 53 metų, ji—25.

REIKALAVIMAI
Reikalingos atrinkėjos prie vilnų ir skudurų. Pageidaujama patyrusios. Valandos nuo 8 iki 4:30. 5 dienų savaitė. Nuolatiniis darbas. Kreipkitės pas J. Eisenberg, Inc., 173 Hudson St., New York City.
(181-183)

REIKALINGI KAMBARIAI
Du senyvi žmonės jieško kambarių, apšildomų arba ir ne, neapartmentiniame name. Pageidaujama nuo 3-jų ir daugiau kambarių. Kas turite, malonėkite pranešti sekamu antrašu:
EDW. MARCIN,
103-14—97th Ave., Ozone Park, N.Y.
Telefonas: VI. 7-6425. (180-184)

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

Dalyvaukite Pasitarime!

PRANEŠIMAS LIETUVIŲ NAMO KORPORACIJOS ŠĖRININKAMS IR KULTŪRINIO CENTRO RĖMĖJAMS

Turime daug svarbių reikalų pranešti ir su visais pasitarti. Tam reikalui yra šaukiamas susirinkimas. Jis įvyks penktadienį, rugpjūčio 12 d., 7:30 val. vakare, mūsų pačių name, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill. Susirinkiman kviečiami Lietuvių Namo Korporacijos šėrininkai ir Kultūrinio Centro rėmėjai Brooklyno ir apylinkės. Kuriems tik galima, prašomi atvažiuoti ir iš New Jersey valstijos.

Susirinkime išgirsite pranešimą apie naujus planus ir pasiruošimą ateinančiam rudens ir žiemos sezonui.

Lietuvių Namo Korporacija.
M. KLIMAS, pirmininkas.
P. VIŠNIAUSKAS, sekretorius.

Pikietavo Nedarbo Apdraudos Raštines

CIO United Electrical Workers nariai rugpjūčio 9-tą iššaukė pikieto demonstracijas prie centralinių nedarbo apdraudos raštinių New Yorke. Protestuoja dėl per ilgo užvilkinimo nedarbo apdraudos čekių bedarbiams.

Tarpe užpikietuotų buvo New Yorke prie 42nd St. ir 8th Ave., Brooklyne prie Montague St., Queense prie Queens Plaza.

Teisiamoji už žmogžudystę Martha Jule Beck esanti sveika medikališku atžvilgiu, sakė miestavojo teisiamiesiems tirti skyriaus atstovas Dr. Perry M. Lichtenstein.

Dar 68 Asmenys Susirgo Vaikų Paralyžiumi

Didžiajame New Yorke praėjusį antradienį dar 68 asmenys susirgo ir du asmenys mirė vaikų paralyžiumi. Viso šiais metais susirgimų mieste buvo 734. Pernai per tiek pat laiko ta liga susirgo tik 97.

Sveikatos Departmentas sako, kad padėtis dar nėra pavojinga, bet nėra nei visai paprasta.

Palisades Interstate Parko vaikams kempių vyriausias daktaras įsakė neįleidinėti suaugusiųjų svečių pas vaikus į kempes. Tačiau vaikai atvažiuos ir laikui pasibaigus grįš namo, kaip paprastai. Kempėse ligos dar nėra.

Pavasarinis Medus
Bitininkas Končius prisiuntė troką pavasarinio medaus. Per geroką laiką Laisvė neturėjo medaus, dabar vėl turi.
Kvortinė bonka ----- $1.25
Pusė galiono ------- $2.00
Tuojau kreipkitės į Laisvės įstaigą ir gaukite šviežio medaus. Medus yra reikalingas jūsų sveikatai.
(Į kitus miestus nesiunčiame)

Petras Kapiskas
PALAIKO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Catherine Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE **BROOKLYN, N. Y.**
Tel. EVergreen 4-9612